

گزینه دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

داوطلبان آزمون سراسری (تیر ۱۴۰۲)

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

آزمون آزمایشی ۹ تیر ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی ۱

گروه آزمایشی علوم ریاضی

ویژه داوطلبان آزمون سراسری تیر ماه ۱۴۰۲ (گروه آزمایشی علوم ریاضی)

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضیات	۴۰	۱	۴۰	۷۰ دقیقه

مرحله ۲۰

دفترچه شماره ۱

همچنین، شما می توانید با اسکن تصویر روبه رو به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، پاسخ تشریحی آزمون را مشاهده نمایید.

داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات طلایی خود مانند کارنامه های هوشمند بعد از آزمون ارزشیابی، آزمونک ها، پیش آزمون های آنلاین، بانک سؤال گزینه دو، رفع اشکال هوشمند، جزوه های کمک آموزشی، آرشیو آزمون های گزینه دو و ...، با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وبسایت گزینه دو به آدرس gozine2.ir شوید. در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده اید.

ریاضیات

زمان پیشنهادی

۱- جملات اول، سوم و نهم یک دنباله حسابی غیر ثابت، به ترتیب سه جمله متوالی یک دنباله هندسی هستند. مجموع یازده جمله ابتدایی دنباله حسابی چند برابر جمله اول این دنباله است؟

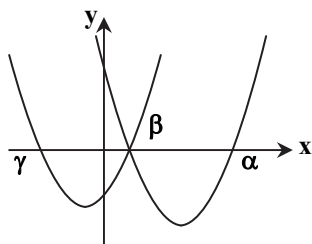
- ۵۵ (۱)   ۶۶ (۲)   ۱۲۱ (۳)   ۴۴ (۴)

۲- در یک مستطیل با اضلاع a و b ، اگر اندازه ضلع a ، 7 برابر شود، اندازه قطر 5 برابر می‌شود. برای درستی این گزاره باید کدام رابطه بین a و b برقرار باشد؟

- $a = b$ (۱) $a = 2b$ (۲)

(۳) $a = \frac{7}{5}d$ (۴) برای هر مستطیلی این گزاره برقرار است.

۳- مطابق شکل روبه‌رو، دو تابع $f(x) = x^2 + x - m$ و $g(x) = 2x^2 - 16x + 4m$ یکدیگر را روی محور طول‌ها قطع کرده‌اند. مقدار $\alpha + \beta + \gamma$ کدام است؟

- $\frac{5}{2}$ (۱)
۵ (۲)
۷ (۳)
 $\frac{7}{2}$ (۴)

۴- نمودار تابع $y = |x^2 + 3x + 2|$ در چند نقطه با طول صحیح زیر خط $y = x + 5$ قرار دارد؟

- صفر (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

۵- نقاط $A(-6, 5)$ ، $B(3, 3)$ و $C(2, 1)$ ، سه رأس یک مستطیل هستند. مجموع مختصات رأس چهارم این مستطیل کدام است؟

- ۱۰ (۱)   ۲ (۲)   -۱ (۳)   -۴ (۴)

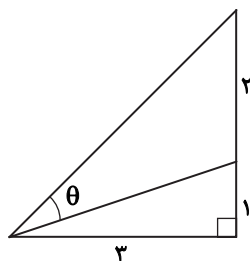
۶- اگر $f(x) = \log_{\frac{1}{4}}(3x - 1)$ ، آنگاه حاصل $(f^{-1} \circ f^{-1})\left(-\frac{1}{6}\right)$ کدام است؟

- صفر (۱) $\frac{1}{2}$ (۲)   ۳ (۳) $-\frac{1}{6}$ (۴)

۷- فاصله نقطه تلاقی دو منحنی به معادله $y = 3^x$ و $y = (\sqrt{3})^{x+1} + 18$ از نقطه $(0, 24)$ کدام است؟

- ۵ (۱) $3\sqrt{2}$ (۲) $3\sqrt{3}$ (۳)   ۴ (۴)

۸- در شکل روبه‌رو، مقدار $\sin \theta$ کدام است؟

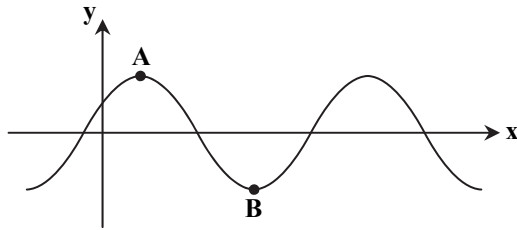

- $\frac{\sqrt{5}}{5}$ (۱)
 $\frac{\sqrt{2}}{2}$ (۲)
 $\frac{2\sqrt{5}}{5}$ (۳)
 $\frac{\sqrt{2}}{5}$ (۴)

محل انجام محاسبات

۹- شکل روبه‌رو، نمودار تابع با ضابطه $f(x) = a \cos(bx - d) + c$ را نشان می‌دهد. اگر $A(\frac{4}{9}, 2)$ و $B(\frac{22}{9}, -4)$ با فرض $a, b > 0$ و

$0 < d < 2\pi$ مقدار $\frac{ab}{cd}$ کدام است؟

(۱) $-7/25$

(۲) $-6/75$

(۳) $-13/5$

(۴) $-14/5$

۱۰- کمترین فاصله بین دو جواب از جواب‌های معادله $\frac{\sin 3x}{1 - \cos 3x} = \frac{1 - \cos 3x}{\sin 3x}$ کدام است؟

(۴) $\frac{\pi}{12}$

(۳) $\frac{\pi}{2}$

(۲) $\frac{\pi}{3}$

(۱) $\frac{\pi}{6}$

۱۱- چند جمله‌ای $p(x) = x^{2n+2} - 25x^{2n} + x^2 + x + a$ به‌ازای هر عدد طبیعی n بر $x + 5$ بخش‌پذیر است. باقی‌مانده تقسیم $p(x)$ بر

$x^2 - 1$ کدام است؟

(۴) $x - 43$

(۳) $x - 53$

(۲) $-x + 43$

(۱) $-x + 53$

۱۲- اگر $\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{6}} \frac{2ax + b}{a \tan x + \cot x} = -\infty$ باشد، کمترین مقدار صحیح $a + b$ کدام است؟

(۴) ۷

(۳) ۶

(۲) صفر

(۱) ۱

۱۳- اگر تابع $f(x) = \begin{cases} ax + b & x^2 \geq x \\ \frac{\sin \pi x}{x - [x+1]} & x^2 < x \end{cases}$ روی $\mathbb{R}$ پیوسته باشد، مقدار $b - a$ کدام است؟

(۴) π

(۳) $-\pi$

(۲) $\pi + 1$

(۱) $-\pi + 1$

۱۴- اگر f تابعی با برد $(-\infty, 0)$ به‌گونه‌ای باشد که $\lim_{x \rightarrow 5} \frac{f^2(x) - 5}{f(x)} = 16$ و $g(x) = \frac{\sqrt{x}}{f(x)}$ ، آنگاه $g'(5)$ کدام است؟

(۴) $-\frac{\sqrt{5}}{2}$

(۳) $\frac{\sqrt{5}}{2}$

(۲) $-1/5$

(۱) $1/5$

۱۵- تابع $f(x) = |\sin x - \cos 2x|$ در $x = \alpha$ مشتق‌ناپذیر است. اختلاف مشتق راست و چپ تابع f در این نقطه کدام است؟

(۴) $\frac{2}{3}\sqrt{3}$

(۳) $3\sqrt{3}$

(۲) $2\sqrt{3}$

(۱) $\sqrt{3}$

۱۶- مجموعه طول نقاط بحرانی تابع $f(x) = \frac{1-x}{1-x|x|}$ کدام است؟

(۴) $\{1 - \sqrt{2}\}$

(۳) $\{1 \pm \sqrt{2}\}$

(۲) $\{0, 1 - \sqrt{2}\}$

(۱) $\{0, 1 \pm \sqrt{2}, 1\}$

محل انجام محاسبات

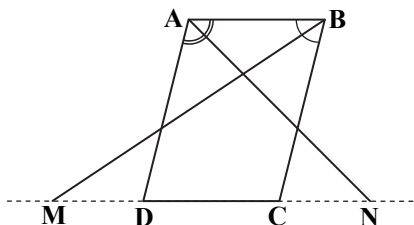
۱۷- برد تابع $f(x) = \sqrt{2x-a} + \sqrt{a-x}$ برابر $[b, c]$ است. اگر $b \times c = \sqrt{3}$ ، مقدار a کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) ۲   (۳) $2\sqrt{3}$ (۴) $\sqrt{6}$

هندسه

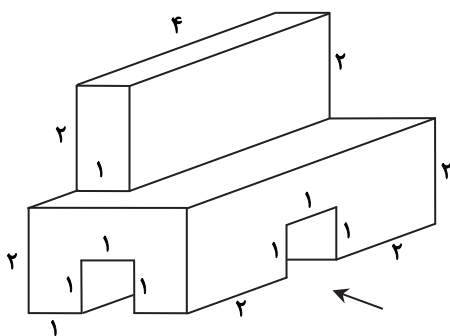
جامع مطابق محدوده آزمون سراسری سال ۱۴۰۲

۱۸- در متوازی‌الاضلاع $ABCD$ ، $AB = 6$ و $BC = 10$ ؛ نیمسازهای زوایای A و B را مطابق شکل رسم کرده‌ایم. طول MN کدام است؟

- (۱) ۱۰
(۲) ۱۲
(۳) ۱۴
(۴) ۱۶

۱۹- اگر تصاویر سه نمای شکل زیر را رسم کنیم، مجموع مساحت شکل‌ها کدام است؟ (قسمت پایین شکل را به صورت متقارن در نظر بگیرید.)

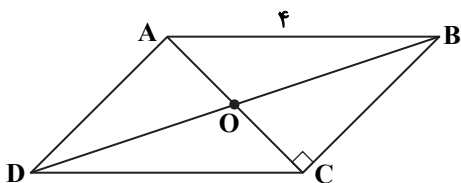

- (۱) ۳۲
(۲) ۳۶
(۳) ۳۹
(۴) ۴۰

۲۰- در مثلث قائم‌الزاویه ABC ، AH و AD به ترتیب ارتفاع و نیمساز وارد بر وتر هستند. اگر $AB = 15$ و $AC = 20$ باشد، اندازه DH کدام است؟

- (۱) $\frac{12}{7}$ (۲) ۲   (۳) $\frac{13}{7}$ (۴) ۳

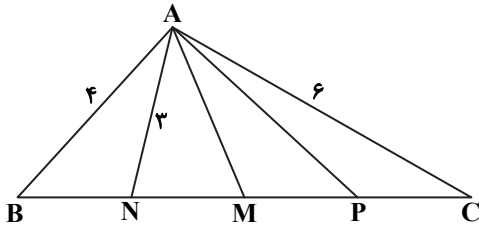
۲۱- در متوازی‌الاضلاع شکل زیر $AC = BC$ است و M نقطه‌ای روی DC یا امتداد آن است به طوری که $OM + MB$ مینیمم مقدار را دارد. این مقدار کدام است؟

- (۱) $4\sqrt{2}$
(۲) $6\sqrt{2}$
(۳) $2\sqrt{2}$
(۴) $8\sqrt{2}$

محل انجام محاسبات

۲۲- در مثلث ABC، ضلع BC به چهار قسمت مساوی تقسیم شده است. با توجه به اندازه‌های روی شکل طول AM کدام است؟

۴ (۱)

$\sqrt{10}$ (۲)

۵ (۳)

$\sqrt{7}$ (۴)

۲۳- در مثلث ABC، $BC = 2AB$ است. در این مثلث کدام جزء رسم شده از رأس A، توسط دایره محاطی داخلی به سه قسمت مساوی تقسیم می‌شود؟

هر سه گزینه (۴)

میانه (۳)

نیمساز (۲)

ارتفاع (۱)

۲۴- اگر در دستگاه معادلات $\begin{cases} ax + by = -1 \\ cx + dy = 2 \end{cases}$ معکوس ماتریس ضرایب $\begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & -1 \end{bmatrix}$ باشد، $x + y$ کدام است؟

۷ (۴)

-۱ (۳)

۶ (۲)

-۵ (۱)

۲۵- تصویر نقطه $A(4, 3, 2)$ بر صفحه $z = -5$ نقطه $A'(x_0, y_0, z_0)$ است. $x_0 + y_0 + z_0$ کدام است؟

۷ (۴)

۵ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۶- در بیضی با خروج از مرکز $8/10$ دایره‌ای به قطر فاصله کانونی، بیضی را در نقطه M قطع کرده است. اگر طول بزرگ‌ترین وتر بیضی ۱۰ باشد، فاصله M تا نزدیک‌تر کانون کدام است؟

$5 + \sqrt{7}$ (۴)

۶ (۳)

$5 - \sqrt{7}$ (۲)

۴ (۱)

۲۷- اگر $\begin{vmatrix} 1 & x & x^2 \\ 1 & y & y^2 \\ 1 & z & z^2 \end{vmatrix} = a$ و $\begin{vmatrix} yz & 1 & x \\ xz & 1 & y \\ xy & 1 & z \end{vmatrix} = b$ باشد، حاصل $\frac{a}{b}$ کدام است؟

۱ (۴)

$x + y + z$ (۳)

xyz (۲)

x (۱)

۲۸- خط هادی دو سهمی $y = 10$ و عرض رأس آن‌ها ۷ است. اگر این دو سهمی از نقطه $(1, 4)$ بگذرند و محل تلاقی سهمی‌ها با محور yها نقاط A و B باشد، طول AB کدام است؟

۶ (۴)

۴ (۳)

۳ (۲)

۲ (۱)

ریاضیات گسسته و آمار و احتمال

جامع مطابق محدوده آزمون سراسری سال ۱۴۰۲

۲۹- گزاره $\sim(p \wedge q) \Rightarrow \sim(p \wedge \sim q)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

T (۴)

F (۳)

$\sim q$ (۲)

$\sim p$ (۱)

۳۰- مجموعه $[(A \cup B) - (A - B)]' \cap [(A \cup B) - A']$ با کدام گزینه برابر است؟

$A \cap B$ (۴)

$\emptyset$ (۳)

$B - A$ (۲)

$A - B$ (۱)

محل انجام محاسبات

۳۱- در ظرفی ۸ مهره با شماره‌های ۱ تا ۸ موجود است. ۴ مهره به تصادف از ظرف خارج می‌کنیم. اگر بدانیم مهره شماره ۷ خارج شده ولی مهره شماره ۸ خارج نشده، احتمال اینکه مهره شماره ۱ خارج نشده باشد، کدام است؟

- (۱) $\frac{1}{2}$ (۲) $\frac{7}{10}$ (۳) $\frac{9}{14}$ (۴) $\frac{3}{7}$

۳۲- سکه‌ای را پرتاب می‌کنیم. اگر رو بیاید دو تاس و اگر پشت بیاید سه تاس پرتاب می‌کنیم. اگر بدانیم مجموع برآمدهای تاس‌ها برابر ۵ شده است، با کدام احتمال، سکه پشت ظاهر شده است؟

- (۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{2}{5}$ (۳) $\frac{3}{5}$ (۴) $\frac{4}{5}$

۳۳- داده‌های ۲، ۴، ۵، ۶، ۸ را دو برابر کرده و از هریک دو واحد کم می‌کنیم. ضریب تغییرات داده‌های جدید چند برابر ضریب تغییرات داده‌های اولیه است؟

- (۱) $1/15$ (۲) $1/2$ (۳) $1/25$ (۴) $1/1$

۳۴- باقی‌مانده تقسیم $8 \times (15 + 107^{43})$ بر ۲۱ کدام است؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۸ (۳) ۱۰ (۴) ۵

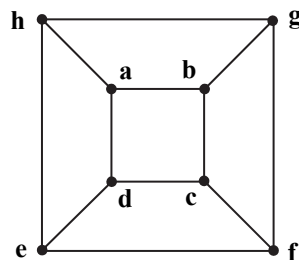
۳۵- معادله سیاله $1050 = 19x + 15y$ چند دسته جواب طبیعی دارد؟

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۳۶- در گراف ۴-منتظم از مرتبه p و اندازه q رابطه $8 = p - q$ برقرار است. مجموع تعداد یال‌ها و درجه یک رأس در مکمل گراف G کدام است؟

- (۱) ۱۳ (۲) ۱۲ (۳) ۱۵ (۴) ۱۴

۳۷- کدام مجموعه برای گراف روبه‌رو یک مجموعه احاطه‌گر است ولی احاطه‌گر مینیمال نیست؟

- (۱) $\{b, e\}$

- (۲) $\{a, c, e, g\}$

- (۳) $\{g, h, e\}$

- (۴) $\{b, d, g\}$

۳۸- چند عدد ۹ رقمی با ارقام غیرصفر و متمایز می‌توان نوشت که در آن‌ها هیچ دو رقم زوجی کنار هم نباشند؟

- (۱) $5! \times 4!$ (۲) $5 \times (3!)^2$ (۳) $3 \times (5!)^2$ (۴) $5! \times 4! \times 3!$

۳۹- با ارقام ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۵، ۵، ۵، ۵ چند عدد هشت‌رقمی می‌توان نوشت به طوری که نه ۴ها و نه ۵ها کنار هم باشند؟

- (۱) ۳۳۶۰ (۲) ۱۰۸۰ (۳) ۲۱۶۰ (۴) ۲۲۸۰

۴۰- در کیسه‌ای ۶ گوی قرمز، ۴ گوی آبی، ۱۲ گوی زرد و k گوی سبز موجود است. حداقل ۲۸ گوی باید خارج کنیم تا یقین داشته باشیم که در بین گوی‌های خارج‌شده، از هر چهار رنگ وجود دارد. عدد k چگونه عددی است؟

- (۱) زوج (۲) مضرب ۵ (۳) مربع کامل (۴) اول

محل انجام محاسبات

کلاس مشاوره

بعد از آزمون سریع بیا سر کلاس

با حضور مشاوران با تجربه

بعد از آزمون قراره کلی نکته مشاوره ای یاد بگیری

- تا روند تحصیلت صعودی باشه
- تا به مرحله بعدی بهتر فکر کنی
- تا روز به روز برای رسیدن به هدفت با انگیزه بیشتر تلاش کنی
- تا با نکات فنی که توسط مشاوره ارائه می شود دقیق تر در مسیر خودت حرکت کنی

ما در موسسه گزینه دو در کنار سنجش و ارزشیابی با کلاس مشاوره کنار شما هستیم.

- تحلیل نتایج آزمون
- ارائه نکات مشاوره ای برای آزمون مرحله بعد تا روز کنکور سراسری
- حضور دبیران متناسب با مباحث مهم و پرچالش هر درس
- حضور نفرات برتر آزمون های سراسری و انتقال تجربه ها
- بررسی تمام مسائل مشاوره ای مربوط به شما داوطلبان

گزینه دو، راهی نو

تازه‌ترین باهائیم

آپارات

اشتراک بدهید

aparat.com/gozine2/live

پس بعد از اعلام نتایج هر آزمون
(حدوداً ساعت ۱۹) سریع بیا سر کلاس

ورایگان

انتخاب رشته دقیق با گزینه دو همزمان با اعلام نتایج اولیه کنکور ۱۴۰۲

- انتخاب رشته بر اساس علاقه مندی های شما
- امکان اولویت بندی رشته ها و شهرهای مورد نظر
- دریافت لیست اولویت بندی شده رشته محل بر اساس نتایج پذیرش کنکور ۱۴۰۱
- ارائه حدود رتبه آخرین قبولی های کنکور ۱۴۰۱
- ارائه کارنامه های کنکور ۱۴۰۱ با امکان جستجو بر اساس رتبه و رشته
- معرفی کامل رشته ها و دانشگاه ها
- دسترسی به مقالات و فیلم های مشاوره انتخاب رشته

gozine2.ir

انتخاب رشته، آخرین گام موفقیت در
آزمون سراسری است.

در این مسیر همراه شما خواهیم بود

جهت کسب اطلاعات بیشتر کد بالا را اسکن نمایید

گزینه دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

داوطلبان آزمون سراسری (تیر ۱۴۰۲)

سال تحصیلی ۱۴۰۲-۱۴۰۱

آزمون آزمایشی ۹ تیر ۱۴۰۲

آزمون اختصاصی ۲

گروه آزمایشی علوم ریاضی

ویژه داوطلبان آزمون سراسری تیر ماه ۱۴۰۲ (گروه آزمایشی علوم ریاضی)

مواد امتحانی	تعداد پرسش	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
فیزیک	۳۵	۴۱	۷۵	۴۵ دقیقه
شیمی	۳۰	۷۶	۱۰۵	۳۰ دقیقه
تعداد کل پرسشها: ۶۵		مدت پاسخ گویی: ۷۵ دقیقه		

همچنین، شما می توانید با اسکن تصویر روبه رو به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، پاسخ تشریحی آزمون را مشاهده نمایید.

داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات طلایی خود مانند کارنامه های هوشمند بعد از آزمون ارزشیابی، آزمونک ها، پیش آزمون های آنلاین، بانک سؤال گزینه دو، رفع اشکال هوشمند، جزوه های کمک آموزشی، آرشیو آزمون های گزینه دو و ...، با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وبسایت گزینه دو به آدرس gozine2.ir شوید. در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده اید.

مرحله ۲۰

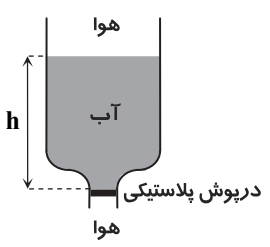
دفترچه شماره ۲

۴۱- چه تعداد از کمیت‌های زیر نرده‌ای و چه تعداد برداری هستند؟

«وزن»، «جرم»، «جابه‌جایی»، «شتاب»، «نیرو» و «زمان»

- (۱) کمیت نرده‌ای: ۱، کمیت برداری: ۵
 (۲) کمیت نرده‌ای: ۲، کمیت برداری: ۴
 (۳) کمیت نرده‌ای: ۳، کمیت برداری: ۳
 (۴) کمیت نرده‌ای: ۴، کمیت برداری: ۲

۴۲- در شکل روبه‌رو، درپوش پلاستیکی با مساحت 4 cm^2 ، بخش باریک مخزن را مسدود نموده است؛ به‌طوری که اگر به درپوش نیروی خالص بیشتر از 120 N وارد شود، از دهانه مخزن جدا می‌گردد. ارتفاع آب درون ظرف (h) حداکثر چند متر باشد تا درپوش جدا نشود؟

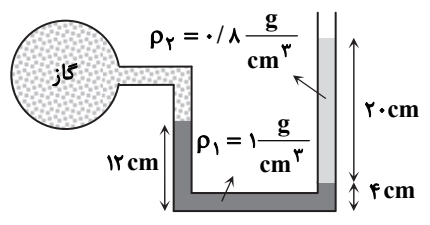

$$(P_0 = 10^5 \text{ Pa} \text{ و } \rho_{\text{آب}} = 1000 \frac{\text{kg}}{\text{m}^3} \text{ و } g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2})$$

- (۱) ۱۰
 (۲) ۲۰
 (۳) ۳۰
 (۴) ۴۰

۴۳- مطابق شکل، درون لوله U شکلی که به یک مخزن محتوی گاز متصل شده است، دو مایع مخلوط‌نشده وجود دارد. در این صورت، فشار گاز

درون مخزن ..... پاسکال ..... از فشار هوای محیط است. ($g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

- (۱) ۴۰۰، بیشتر
 (۲) ۴۰۰، کمتر
 (۳) ۸۰۰، بیشتر
 (۴) ۸۰۰، کمتر

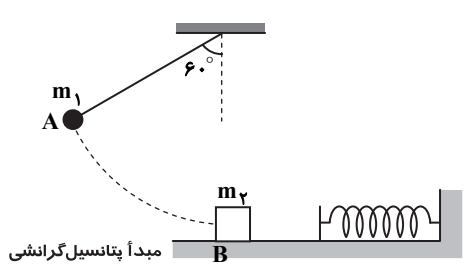
۴۴- پسرچه‌ای تویی ساکن به جرم 0.5 kg را از زمین بلند کرده، تا ارتفاع 1 m از سطح زمین بالا برده و سپس آن را با تندی $4 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ پرتاب می‌کند. او در این دو مرحله مجموعاً چند ژول کار روی توپ انجام داده است؟ (از مقاومت هوا صرف‌نظر شود.)

- (۱) ۴
 (۲) ۵
 (۳) ۹
 (۴) ۱۲

۴۵- مطابق شکل، گلوله‌ای به جرم 200 g که به کمک نخ سبکی به طول 2 m از سقف آویزان است را از نقطه A رها می‌کنیم. گلوله در نقطه B به

جسم دیگری برخورد می‌کند و $\frac{1}{4}$ انرژی مکانیکی خود را به آن می‌دهد. بیشترین پتانسیل ذخیره‌شده در فنری که در انتهای مسیر

حرکت جسم قرار دارد، چند ژول خواهد بود؟ (از اتلاف انرژی در مسیر حرکت جسم‌ها صرف‌نظر می‌کنیم و $g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

- (۱) ۰/۵
 (۲) ۱/۵
 (۳) ۲/۵
 (۴) ۳/۵

محل انجام محاسبات

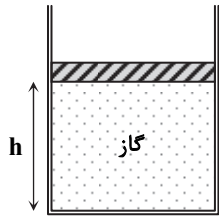
۴۶- جسمی به جرم m با گرمای ویژه c و دمای ۸۰°C را درون مایعی با دمای صفر درجه سلسیوس قرار می‌دهیم و پس از گذشت زمان زیادی دمای مجموعه به ۲۰°C می‌رسد. سپس جسم دیگری به جرم $۲m$ ، گرمای ویژه $۲c$ و دمای ۸۰°C را به مجموعه اضافه می‌کنیم. اگر تغییر حالت در جسم‌ها رخ ندهد، دمای تعادل نهایی چند درجه سلسیوس است؟ (از تبادل انرژی با محیط صرف نظر می‌شود).

- ۷۰ (۱) ۶۰ (۲) ۵۰ (۳) ۴۰ (۴)

۴۷- حداقل چند گرم آب ۲۰°C را باید بر روی ۱۰۰۰ گرم یخ -۱۰°C بریزیم تا دمای تعادل صفر درجه سلسیوس شود؟ $(c_{\text{یخ}} = ۲/۱ \frac{\text{kJ}}{\text{kg} \cdot \text{K}})$

- ۴۲۵۰ (۴) ۲۰۰۰ (۳) ۸۰ (۲) ۵۰ (۱)

۴۸- مطابق شکل، درون استوانه‌ای، $۲L$ گاز با دمای ۲۷°C قرار دارد. دمای گاز را در فشار ثابت تا ۵۷°C افزایش می‌دهیم و در این صورت پیستون به اندازه Δh بالا می‌رود. نسبت $\frac{\Delta h}{h}$ کدام است؟

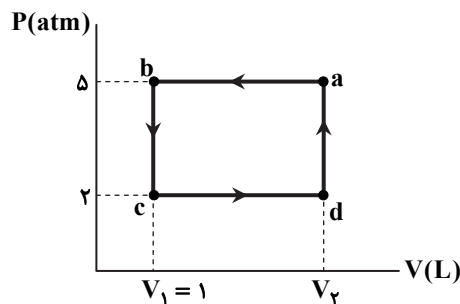

- ۰/۱ (۱)
۰/۲ (۲)
۰/۳ (۳)
۰/۴ (۴)

۴۹- یک گاز آرمانی به حجم $۲L$ در فشار ثابت $۱/۵ \text{ atm}$ ، مقدار $۱۴J$ گرما به محیط می‌دهد و حجم آن ۲۰ درصد کاهش می‌یابد. در این فرایند، انرژی درونی گاز چند ژول تغییر می‌کند؟ $(۱ \text{ atm} = ۱۰^5 \text{ Pa})$

- ۷۴ (۱) ۶۰ (۲) ۴۶ (۳) ۱۶ (۴)

۵۰- نمودار $P-V$ رسم شده، چرخه یک گاز کامل (آرمانی) را نشان می‌دهد. اگر گاز در فرایند abc ، $۴۲۰۰J$ گرما از دست داده باشد و در فرایند cda ، $۳۳۰۰J$ گرما دریافت کرده باشد، V_c چند لیتر است؟ $(۱ \text{ atm} = ۱۰^5 \text{ Pa})$

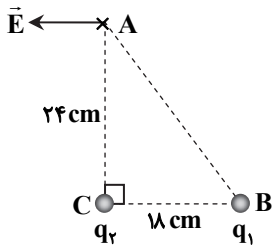
- $\frac{3}{2}$ (۱)
۲ (۲)
 $\frac{7}{2}$ (۳)
۴ (۴)

۵۱- به دو انتهای فنری که دارای طول عادی L و ضریب سختی $\frac{N}{m}$ می‌باشد، دو ذره باردار با بارهای ۵ و ۶ میکروکولن را می‌بندیم و روی سطح افقی قرار می‌دهیم. طول فنر ۳ سانتی‌متر اضافه می‌شود. طول اولیه فنر (L) کدام است؟

- $۲۷\sqrt{2}$ (۱) ۲۷ (۲) $۱۳/۵\sqrt{2}$ (۳) ۳۱ (۴)

محل انجام محاسبات

۵۲- در شکل روبه‌رو اگر میدان الکتریکی برآیند حاصل از دو بار نقطه‌ای q_1 و q_2 در رأس A ، مثلث

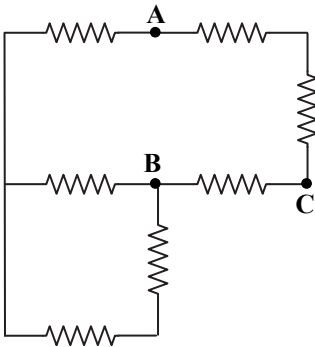
قائم‌الزاویه به موازات ضلع BC باشد، $\frac{q_2}{q_1}$ کدام است؟

- (۱) $\frac{16}{25}$
 (۲) $-\frac{16}{25}$
 (۳) $-\frac{64}{125}$
 (۴) $\frac{64}{125}$

۵۳- ظرفیت خازنی 40 میکروفاراد و بار الکتریکی آن q است. 1 ژول انرژی باید مصرف کنیم تا $+4mC$ بار الکتریکی را از صفحه منفی جدا کرده و به صفحه مثبت منتقل کنیم. q چند میلی‌کولن است؟

- (۱) 2 (۲) 4 (۳) 8 (۴) 12

۵۴- در مدار شکل زیر تمام مقاومت‌ها مشابه هستند. مقاومت معادل بین دو نقطه A و B چند برابر مقاومت معادل بین دو نقطه A و C است؟

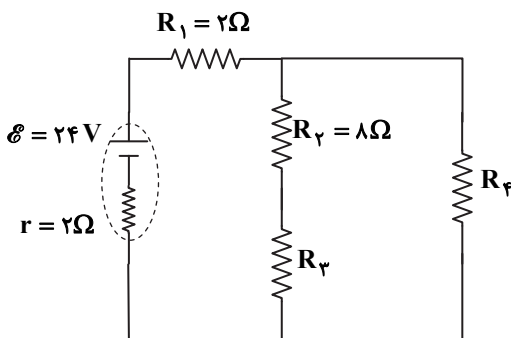

- (۱) $\frac{15}{16}$
 (۲) $\frac{16}{15}$
 (۳) $\frac{7}{8}$
 (۴) $\frac{8}{7}$

۵۵- چهار عدد لامپ مشابه را یک بار به‌طور متوالی و بار دیگر به‌طور موازی به هم می‌بندیم و آن‌ها را هر بار به ولتاژ V متصل می‌نماییم. توان مصرفی مجموعه لامپ‌ها در حالت موازی چند برابر حالت متوالی است؟

- (۱) $\frac{1}{4}$ (۲) 4 (۳) $\frac{1}{16}$ (۴) 16

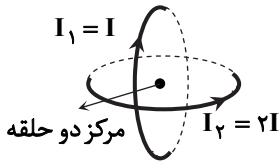
۵۶- در مدار شکل زیر، اگر توان مصرفی R_1 ، R_2 و R_3 یکسان باشد، توان مفید باتری چند وات است؟

- (۱) 30
 (۲) 36
 (۳) 40
 (۴) 48

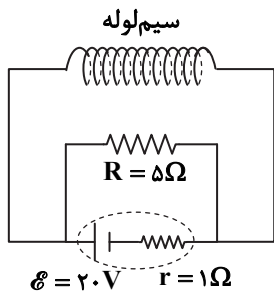
محل انجام محاسبات

۵۷- مطابق شکل، دو حلقه مشابه به شعاع ۱۰cm را به صورت عمود بر هم قرار داده و از یکی جریان I و از دیگری جریان ۲I عبور می‌دهیم. اگر بزرگی میدان مغناطیسی برآیند حاصل از دو حلقه در مرکز آن‌ها $T \times 10^{-6} \times \sqrt{5} \times 6$ باشد، I چند آمپر است؟ $(\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{T \cdot m}{A})$

- (۱) ۰/۵
(۲) ۱/۰
(۳) ۱/۵
(۴) ۲/۰

۵۸- در مدار شکل روبه‌رو از یک سیم‌لوله با مقاومت ۲۰Ω، تعداد دور ۵۰۰۰ و طول ۴۰cm استفاده کرده‌ایم. اندازه میدان مغناطیسی درون سیم‌لوله چند میلی‌تسلا است؟ $(\mu_0 = 12 \times 10^{-7} \frac{T \cdot m}{A})$

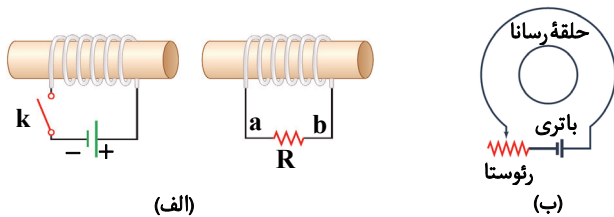

- (۱) ۶
(۲) ۱۲
(۳) ۴۸
(۴) ۶۰

۵۹- پیچۀ مسطحی با ۲۰۰ حلقه عمود بر میدان مغناطیسی یکنواختی قرار دارد و اندازه میدان مغناطیسی با آهنگ $\frac{T}{s} / 4$ افزایش می‌یابد. اگر اندازه نیروی محرکه متوسط القاشده در پیچۀ ۲۰mV باشد، مساحت هر حلقه آن چند سانتی‌متر مربع است؟

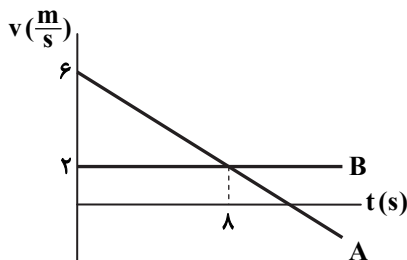
- (۱) ۱/۵
(۲) ۲/۵
(۳) ۳/۵
(۴) ۴/۵

۶۰- در شکل (الف) جهت جریان القایی در مقاومت R هنگام وصل کلید و در شکل (ب) جهت جریان القایی در حلقه هنگام کاهش مقاومت رؤوستا به ترتیب کدام است؟

- (۱) a به b - ساعت‌گرد
(۲) b به a - ساعت‌گرد
(۳) a به b - پادساعت‌گرد
(۴) b به a - پادساعت‌گرد

۶۱- نمودار سرعت- زمان دو متحرک A و B که در ابتدا در یک محل قرار دارند، مطابق شکل است. در لحظه‌ای که متحرک A متوقف می‌شود، دو متحرک در چه فاصله‌ای از هم قرار دارند؟

- (۱) ۶m
(۲) ۱۲m
(۳) ۲۴m
(۴) ۳۶m

محل انجام محاسبات

۶۲- دو متحرک A و B از فاصله ۱۲۵ متری یکدیگر و از حال سکون با شتاب‌های ثابت به اندازه $a_A = 2 \frac{m}{s^2}$ و a_B به طرف یکدیگر حرکت می‌کنند و ۵ ثانیه پس از شروع حرکت، از کنار هم عبور می‌کنند. در لحظه‌ای که متحرک B از نقطه شروع متحرک A می‌گذرد، فاصله دو متحرک از یکدیگر چند متر است؟

- (۱) $\frac{125}{3}$ (۲) $\frac{125}{2}$ (۳) ۲۵ (۴) $\frac{125}{4}$

۶۳- گلوله‌ای در شرایط خلاء از ارتفاع h رها می‌شود و در لحظه‌ای که به ۵۰ متری سطح زمین می‌رسد سرعتش $\frac{m}{s}$ ۱۵ می‌شود. این گلوله چند ثانیه پس از رها شدن به زمین می‌رسد؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- (۱) ۲ (۲) $\frac{3}{5}$ (۳) ۵ (۴) $\frac{6}{5}$

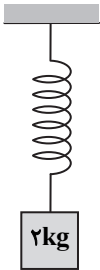
۶۴- به وسیله یک طناب با جرم ناچیز، وزنه‌ای به جرم ۱۰ کیلوگرم از بالای بام یک ساختمان در راستای قائم به طرف پایین فرستاده می‌شود. در یک بخش از مسیر، تندی وزنه در هر ثانیه $\frac{m}{s}$ ۳ زیاد و در یک بخش دیگر از مسیر، تندی وزنه در هر ثانیه $\frac{m}{s}$ ۴ کم می‌شود. بزرگی نیروی کشش طناب در حالت دوم چند برابر حالت اول است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

- (۱) $\frac{7}{3}$ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) $\frac{4}{3}$

۶۵- یک جعبه چوبی به جرم m را روی سطح افقی زمین با سرعت $\frac{m}{s}$ ۲ به طرف جلو هل می‌دهیم و رها می‌کنیم. از لحظه‌ای که جعبه را رها می‌کنیم، ۸۰ سانتی‌متر روی سطح حرکت می‌کند و متوقف می‌شود. ضریب اصطکاک جنبشی بین جعبه و سطح تکیه‌گاه (زمین) کدام است؟ ($g = 10 \frac{N}{kg}$)

- (۱) $\frac{1}{5}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{3}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۶۶- مطابق شکل، وزنه‌ای به جرم ۲ kg به انتهای فنری با جرم ناچیز آویخته شده و در راستای قائم بالا و پایین می‌رود (نوسان می‌کند). اگر در یک لحظه تندی وزنه $\frac{m}{s}$ ۴ و جهت حرکت آن به طرف بالا باشد و $\frac{1}{4}$ ثانیه بعد از آن، تندی وزنه $\frac{m}{s}$ ۲ و جهت حرکت آن به طرف پایین باشد، اندازه نیروی متوسطی که فنر در این مدت بر وزنه وارد می‌کند، چند نیوتون است؟ ($g = 10 \frac{m}{s^2}$)

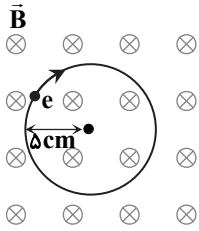

- (۱) ۱۰
(۲) ۲۰
(۳) ۴۰
(۴) ۵۰

محل انجام محاسبات

۶

۶۷- مطابق شکل، الکترونی در یک میدان مغناطیسی یکنواخت به بزرگی B حرکت می‌کند و از طرف میدان، به آن نیروی $F = 2 \times 10^{-15} \text{ N}$ وارد می‌شود تا الکترون به‌طور یکنواخت در مسیر دایره‌ای به شعاع 5 سانتی‌متر بچرخد. انرژی جنبشی الکترون چند الکترون‌ولت است؟ (اندازه بار الکتریکی الکترون $e = 1.6 \times 10^{-19} \text{ C}$ و جرم آن $m_e = 9 \times 10^{-31} \text{ kg}$ است).

۶/۲۵ (۱)

۱۲/۵ (۲)

۳۱۲/۵ (۳)

۵۰۰ (۴)

۶۸- فنری با جرم ناچیز از سقف آویزان بوده و طول عادی خود را دارد. جسمی به جرم m به فنر آویزان می‌کنیم و اجازه می‌دهیم تا به آرامی 10 سانتی‌متر پایین رفته و به حالت تعادل درآید. اگر با ضربه‌ای، جسم را در راستای قائم به نوسان در آوریم و بیشینه تندی جسم در حال

نوسان، 0.2 متر بر ثانیه باشد، دامنه نوسان چند سانتی‌متر است؟ ($g = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$)

۵ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۶۹- در یک حرکت هماهنگ ساده وزنه- فنر روی سطح افقی بدون اصطکاک، جرم وزنه آن 200 گرم و فاصله دو انتهای مسیر از یکدیگر

12 میلی‌متر است. در لحظه‌ای که فاصله وزنه از وضع تعادل 6 میلی‌متر می‌شود، انرژی پتانسیل کشسانی برابر $\frac{5}{4}$ ژول است. در لحظه‌ای که

انرژی پتانسیل نوسانگر U_1 است، تندی حرکت آن v_1 می‌شود. کدام گزینه می‌تواند مقدار درستی از v_1 و U_1 باشد؟

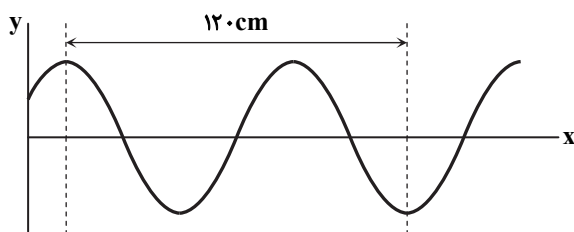
$$v_1 = \frac{5\sqrt{3}}{4} \frac{\text{m}}{\text{s}}, U_1 = 0 \quad (1)$$

$$v_1 = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}}, U_1 = \frac{5}{2} \text{ J} \quad (2)$$

$$v_1 = \frac{5\sqrt{6}}{3} \frac{\text{m}}{\text{s}}, U_1 = \frac{5}{6} \text{ J} \quad (3)$$

$$v_1 = \frac{5\sqrt{3}}{4} \frac{\text{m}}{\text{s}}, U_1 = \frac{5}{3} \text{ J} \quad (4)$$

۷۰- شکل روبه‌رو مربوط به انتشار موجی با بسامد 100 Hz در یک تار است. اگر جرم هر 50 سانتی‌متر از تار 5 گرم باشد، نیروی کشش تار چند نیوتون است؟

۶۴۰ (۱)

۳۲۰ (۲)

۶۴ (۳)

۳۲ (۴)

محل انجام محاسبات

۷۱- یک موج الکترومغناطیسی با طول موج ۴۸۰ نانومتر در خلأ در خلاف جهت محور x در حال انتشار بوده و در لحظه t_1 جهت میدان مغناطیسی در یک نقطه رو به بالا و بیشینه است. 4×10^{-6} ثانیه پس از این لحظه جهت میدان الکتریکی و مقدار آن در این نقطه چگونه است؟

$$(c = 3 \times 10^8 \frac{m}{s})$$

(۱) برون سو و بیشینه (۲) درون سو و بیشینه (۳) صفر (۴) رو به پایین و بیشینه

۷۲- در محلی که تراز شدت صوت دریافتی ۵۰ دسی بل است، سطح گیرنده به شکل قرصی با شعاع ۲۰ cm، بر راستای انتشار موج عمود است.

$$\text{این گیرنده در هر ساعت تقریباً چند میکروژول انرژی دریافت می کند؟} (I_0 = 10^{-12} \frac{W}{m^2})$$

(۱) ۴۵ (۲) ۱۳۵ (۳) ۴۵۰ (۴) ۱۳۵۰

۷۳- در یک آزمایش فوتوالکتریک، هنگامی که بسامد فوتون‌های تابشی $1/5$ برابر می‌شود، انرژی جنبشی بیشینه الکترون‌های جدا شده از فلز، ۲ برابر می‌شود. بسامد فوتون‌های تابشی اولیه چند برابر بسامد آستانه است؟

(۱) $\frac{4}{3}$ (۲) $1/5$ (۳) ۲ (۴) ۳

۷۴- گستره طول موج‌های رشته پاشن ($n' = 3$) در طیف هیدروژن اتمی چند نانومتر است؟ ($R = 92 nm$) و اختلاف کوتاه‌ترین و بلندترین طول موج در هر رشته را گستره طول موج‌های آن رشته می‌نامند.

(۱) ۵۴۰ (۲) ۱۰۶۰ (۳) ۲۲۳۰ (۴) ۳۱۸۰

۷۵- هسته اورانیم ${}_{92}^{238}U$ با جذب یک نوترون دچار شکافت شده و به دو هسته ${}_{56}^{141}X$ و Y و ۴ نوترون تبدیل شده و طی آن ۲۰۰ میلیون الکترون‌ولت انرژی آزاد می‌شود. تعداد نوترون‌های هسته Y کدام است؟

(۱) ۵۶ (۲) ۵۷ (۳) ۶۱ (۴) ۶۲

۳.

شیمی

زمان پیشنهادی

جامع مطابق محدوده آزمون سراسری سال ۱۴۰۲

۷۶- در کدام انتقال الکترونی در اتم هیدروژن، طول موج پرتوی حاصل کوتاه‌تر است؟

(۱) $n = 2$ به $n = 1$ (۲) $n = 6$ به $n = 5$ (۳) $n = 4$ به $n = 3$ (۴) $n = 3$ به $n = 2$

۷۷- اگر فراوانی نسبی ایزوتوپ‌های $\frac{A}{Z}X$ ، $\frac{A+2}{Z}X$ و $\frac{A+3}{Z}X$ در طبیعت به ترتیب برابر ۱، ۳ و ۴ باشد، جرم اتمی میانگین عنصر X چند واحد با جرم اتمی سبک‌ترین ایزوتوپ آن اختلاف دارد؟

(۱) $1/75$ (۲) ۲ (۳) $2/25$ (۴) $2/5$

۷۸- اگر جرم $0/5$ مول از عنصر A با جرم $\frac{1}{3}$ مول عنصر B برابر باشد، شمار اتم‌ها در ۱۰ گرم عنصر A چند برابر شمار اتم‌ها در ۳ گرم عنصر B است؟

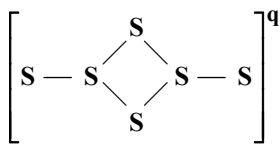
(۱) ۱ (۲) $2/5$ (۳) ۵ (۴) ۱۰

۷۹- مخلوطی گازی شامل ۲۰ درصد حجمی اتان، ۴۰ درصد حجمی متان و ۴۰ درصد حجمی پروپان را به نسبت استوکیومتری با گاز اکسیژن خالص می‌سوزانیم. به شرط کامل بودن واکنش‌ها، چند درصد مولی مخلوط حاصل را کربن دی‌اکسید تشکیل می‌دهد؟

(۱) ۲۰ (۲) ۴۰ (۳) ۲۵ (۴) ۵۰

محل انجام محاسبات

۸۰- اختلاف بار گونه داده شده (q) با مقدار بار الکتریکی یون سیلیکات کدام است؟ (همه اتم‌ها آرایش هشت تایی پایدار دارند).

- ۱ (۱)
۲ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴)

۸۱- به ۱۰۰ mL محلول ۲۰ درصد جرمی سدیم هیدروکسید با چگالی $1/2 \text{ g} \cdot \text{mL}^{-1}$ ، ۳۰۰ mL محلول ۲ مولار آن اضافه می‌کنیم. ۵۰ mL از

این محلول توسط چند گرم سولفوریک اسید ۹۸ درصد خالص خنثی می‌شود؟ ($\text{NaOH} = 40 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$ ، $\text{H}_2\text{SO}_4 = 98 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

- ۱) ۷/۵ (۲) ۱۰ (۳) ۱۵ (۴) ۲۵

۸۲- برای حذف Fe^{3+} از ۴۰ تن فاضلاب شهری با غلظت ۷۰ ppm، چند کیلوگرم سدیم هیدروکسید با خلوص ۸۰ درصد لازم است؟

($\text{NaOH} = 40$ ، $\text{Fe} = 56 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

- ۱) ۷۵۰۰ (۲) ۷/۵ (۳) ۳۰۰۰ (۴) ۳۰

۸۳- انحلال پذیری نمک A در دمای 70°C ، ۳ برابر انحلال پذیری آن در دمای 20°C است. اگر ۱۱۰۰ گرم محلول سیر شده این نمک را از دمای

70°C تا دمای 20°C سرد کنیم، ۴۰۰ گرم بلور نمک A حاصل می‌شود. انحلال پذیری نمک A در دمای 20°C کدام است؟

- ۱) ۲۰ (۲) ۴۰ (۳) ۶۰ (۴) ۸۰

۸۴- چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

- نیروی بین مولکولی در ید قوی تر از آب است.
- انحلال پذیری متانول نسبت به اتانول (در آب) بیشتر است.
- هالیدهای هیدروژن، توانایی برقراری پیوند هیدروژنی با مولکول‌های آب را دارند.
- در روش تصفیه آب به روش اسمز معکوس، ترکیب‌های آلی فرار در آب باقی می‌مانند.

- ۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) ۳

۸۵- بیرونی ترین زیرلایه در آرایش الکترونی عناصر اصلی A، B، C، D و E به ترتیب $3p^1$ ، $3p^2$ ، $3p^5$ ، $4s^1$ و $4s^2$ است. چند مورد از مطالب

زیر درست است؟

- در میان این عناصر، عنصر C کوچک ترین و عنصر D بزرگ ترین شعاع اتمی را دارد.
- خصلت فلزی و واکنش پذیری عنصر D از E بیشتر است.
- یون‌های پایدار C و D هم الکترون هستند.
- نخستین عنصر واسطه جدول دوره‌ای، پس از عنصر E قرار دارد.

- ۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

۸۶- کدام نام برای یک آلکان درست است؟

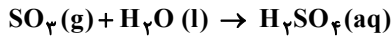
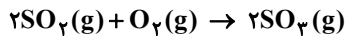
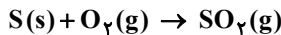
- ۱) ۳- اتیل-۴، ۴- دی‌متیل هگزان
۲) ۴- اتیل-۳، ۴- دی‌متیل هگزان
۳) ۳- اتیل-۳، ۴- دی‌متیل هگزان
۴) ۴- اتیل-۲، ۵- دی‌متیل هگزان

محل انجام محاسبات

داوطلبان آزمون سراسری (تیر ۱۴۰۲)

۸۷- ۴ kg کلوخه‌ای از گوگرد را طی مراحل زیر به H_2SO_4 تبدیل می‌کنیم. اگر بازده درصدی واکنش‌ها به ترتیب ۱۰۰، ۴۰ و ۸۰ باشد و با اضافه کردن آب و رساندن حجم محلول به ۲۰۰ لیتر، محلول ۱/۰ مولار سولفوریک اسید حاصل شود، درصد خلوص گوگرد در کلوخه اولیه کدام است؟

$$(S = 32 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1})$$

۵۰ (۴)

۴۰ (۳)

۲۵ (۲)

۲۰ (۱)

۸۸- چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

■ در واکنش $2NO + O_2 \rightarrow 2NO_2$ ، تعداد پیوندهای کووالانسی افزایش می‌یابد.

■ در واکنش $2NO_2 + Cl_2 \rightarrow 2NO_2Cl$ ، تعداد پیوندهای کووالانسی کاهش می‌یابد.

■ تعداد پیوندهای کووالانسی در ساختار سومین عضو خانواده آلکین‌ها و دومین عضو خانواده آلکان‌ها، برابر است.

■ تعداد اتم‌های هیدروژن در ساختار نفتالن با تعداد اتم‌های هیدروژن در ساختار ویتامین C (ث) برابر است.

۴ (۴)

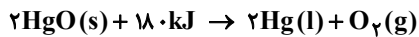
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸۹- با توجه به معادله‌های ترموشیمیایی زیر، با گرمای آزاد شده از سوختن چند گرم متان، می‌توان یک کیلوگرم جیوه تولید کرد؟ (بازده

درصدی واکنش تولید جیوه ۸۰ درصد است، $(H = 1, C = 12, Hg = 200; \text{g} \cdot \text{mol}^{-1})$

۸ (۴)

۱۰ (۳)

۵ (۲)

۴ (۱)

۹۰- چند مورد از مطالب زیر، نادرست است؟

■ ماده‌ای که انرژی گرمایی بیشتر دارد، نسبت به ماده با انرژی گرمایی کمتر، به یقین دمای بالاتری دارد.

■ گرم کردن یک ماده با گرمای ویژه بالاتر به میزان معین، از ماده‌ای با گرمای ویژه کمتر، دشوارتر است.

■ گرمای مبادله‌شده در یک واکنش شیمیایی در دمای ثابت، ناشی از تغییر انرژی پتانسیل مواد است.

■ مقایسه آنتالپی پیوندها در گازهای نیتروژن، اکسیژن و هیدروژن به صورت $N_2 > O_2 > H_2$ است.

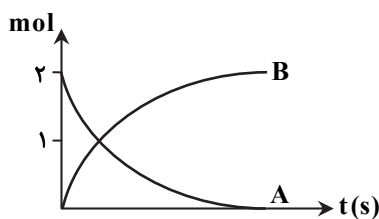
۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۴ (۱)

۹۱- دانشجویی در آزمایشگاه، واکنش $A \rightarrow 2B + C$ را به منظور تولید ماده B انجام می‌دهد، اما در ظرف، واکنش ناخواسته دیگری نیز انجام می‌شود. بر اساس نمودار زیر، بازده درصدی واکنش هدف کدام است؟

۲۰ (۱)

۵۰ (۲)

۸۰ (۳)

۱۰۰ (۴)

محل انجام محاسبات

۹۲- سرعت متوسط واکنش $2A \rightarrow 2B + 3C$ ، ثابت و برابر $0.04 \text{ mol} \cdot \text{s}^{-1}$ است. اگر پس از ۲ دقیقه، مجموع شمار مول‌های فراورده‌ها، ۵ برابر واکنش‌دهنده باشد، مقدار اولیه A چند مول است و پس از چند ثانیه دیگر، A به طور کامل مصرف می‌شود؟

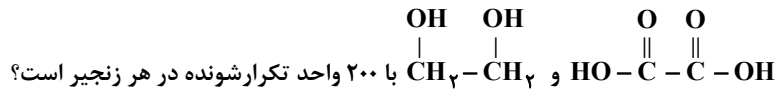
(۱) $30, 7/2$ (۲) $60, 7/2$ (۳) $30, 14/4$ (۴) $60, 14/4$

۹۳- کدام عبارت نادرست است؟

(۱) سلولز یک درشت مولکول طبیعی و یک پلی‌استر حلقوی محسوب می‌شود.
 (۲) شمار پیوندهای دوگانه بنزوتیک اسید، یک واحد کمتر از نفتالن است.
 (۳) گروه عاملی ترکیب آلی موجود در بادام، از ۳ نوع عنصر تشکیل شده است.
 (۴) مجموع شمار اتم‌ها در فرمول مولکولی ۲- هپتانول، دو برابر مجموع شمار اتم‌ها در فرمول مولکولی متیل استات است.
 ۹۴- اختلاف جرم اتانول و متانول حاصل از آبکافت $23/2$ گرم اتیل بوتانوات و 12 گرم متیل متانوات، چند گرم است؟
 ($H = 1, C = 12, O = 16 : \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

(۱) $1/4$ (۲) $2/8$ (۳) $5/6$ (۴) $11/2$

۹۵- تعداد پیوندهای اشتراکی در $\text{-(CH}_2\text{-CH}_2\text{)}_n\text{-}$ ، چند برابر تعداد پیوندهای اشتراکی در پلی‌استر حاصل از

(۱) $1/5$ (۲) 2 (۳) $2/5$ (۴) 3

۹۶- زنجیر هیدروکربنی در دو نوع پاک‌کننده صابونی و غیرصابونی، سیر شده و هم‌کربن هستند. اگر کاتیون موجود در هر دو Na^+ باشد،

اختلاف جرم مولی آن‌ها بر حسب گرم کدام است؟ ($H = 1, C = 12, O = 16, S = 32 : \text{g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

(۱) 36 (۲) 72 (۳) 112 (۴) 144

۹۷- pH محلول 0.2 مولار اسید HA با pH محلول 0.1 مولار نیتریک اسید برابر است. ثابت یونش اسید HA کدام است؟

(۱) 0.05 (۲) 0.1 (۳) 0.2 (۴) 0.4

۹۸- چند مورد از مطالب زیر، درست است؟

- در محلول اتانویک اسید، تعداد زیادی مولکول اسید با تعداد اندکی یون‌های استات و هیدرونیوم، در تعادل هستند.
- محلول اتانول در آب، خاصیت بازی و محلول ویتامین C در آب، خاصیت اسیدی دارد.
- قدرت اسیدی فورمیک اسید نسبت به HF کمتر ولی نسبت به اتانویک اسید بیشتر است.
- از محلول غلیظ سود به عنوان لوله بازکن و از محلول آمونیاک به عنوان شیشه پاک‌کن استفاده می‌شود.
- جهت افزایش قدرت پاک‌کنندگی صابون، علاوه بر سدیم فسفات، می‌توان از سدیم هیدروژن کربنات نیز استفاده کرد.

(۱) 5 (۲) 4 (۳) 3 (۴) 2

محل انجام محاسبات

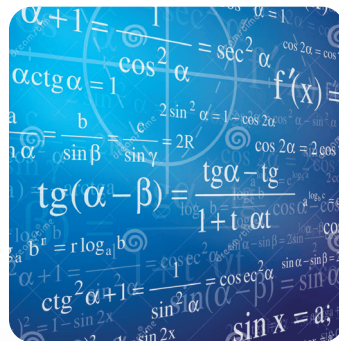
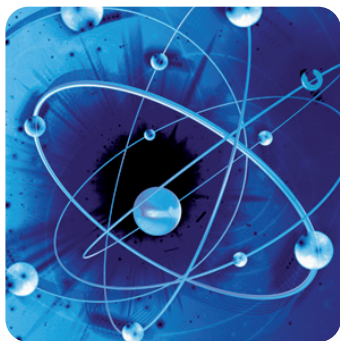

دفترچه پاسخ‌های تشریحی

آزمون آزمایشی ۹ تیر ۱۴۰۲ (مرحله ۲۰)

ویژه داوطلبان آزمون سراسری (تیر ۱۴۰۲)

گروه آزمایشی علوم ریاضی

تذکرات مهم ↓

❖ داوطلب گرامی، جهت استفاده از خدمات طلایی خود مانند کارنامه‌های هوشمند بعد از آزمون، آزمونک‌ها، پیش‌آزمون‌های آنلاین، بانک سؤال گزینه‌دو، رفع اشکال هوشمند، جزوه‌های کمک آموزشی، آرشیو آزمون‌های گزینه‌دو و...، با استفاده از شماره داوطلبی (به عنوان نام کاربری) و کد ملی خود (به عنوان رمز عبور) وارد وب‌سایت گزینه‌دو به آدرس www.gozine2.ir شوید.

❖❖ در صورتی که اینترنتی ثبت نام کرده‌اید، رمز عبور شما همان رمزی است که خودتان انتخاب نموده‌اید.

❖ کارنامه‌های آزمون آزمایشی مرحله ۲۰ به صورت کامل، با فاصله زمانی کوتاهی پس از آزمون مطابق اطلاعیه اعلام شده، بر روی پایگاه اینترنتی گزینه‌دو به آدرس www.gozine2.ir قرار می‌گیرد. در صورت بروز اشکال در دریافت کارنامه، موضوع را از طریق نمایندگی شهر خود پیگیری نمایید.

داوطلب گرامی، شما می‌توانید با اسکن تصویر بالا به وسیله گوشی هوشمند و یا تبلت خود، به صفحه اینستاگرام مؤسسه گزینه‌دو وارد شوید.

[gozine2.ir](https://www.instagram.com/gozine2.ir)

ریاضیات

۱- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان ۲ (درس ۱، فصل ۱)

نکته: اگر اعداد a, b, c سه جمله متوالی یک دنباله هندسی باشند، آنگاه: $ac = b^2$

نکته: جمله عمومی دنباله حسابی با جمله اول a_1 و قدرنسبت d برابر است با: $a_n = a_1 + (n-1)d$

نکته: مجموع n جمله ابتدایی یک دنباله حسابی از رابطه روبه‌رو به‌دست می‌آید: $S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$

اگر جمله اول دنباله حسابی را a_1 و قدرنسبت آن را d بنامیم جملات اول، سوم و نهم این دنباله به ترتیب برابر $a_1, a_1 + 2d$ و $a_1 + 8d$ هستند. این سه جمله، جملات متوالی یک دنباله هندسی هستند، پس:

$$a_1(a_1 + 8d) = (a_1 + 2d)^2 \Rightarrow a_1^2 + 8a_1d = a_1^2 + 4a_1d + 4d^2 \Rightarrow 4a_1d = 4d^2 \Rightarrow d = 0 \text{ یا } a_1 = d$$

دنباله حسابی ثابت نیست، پس جواب $d = 0$ غیرقابل قبول است و $a_1 = d$ ، پس مجموع یازده جمله ابتدایی این دنباله برابر است با:

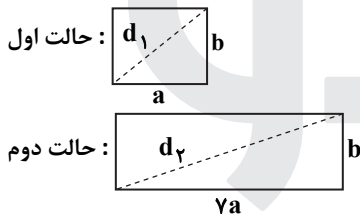
$$S_{11} = \frac{11}{2}(2a_1 + (11-1)d) = \frac{11}{2}(2a_1 + 10d) = \frac{11}{2}(2a_1 + 10a_1) = \frac{11}{2} \times 12a_1 = 66a_1$$

مجموع به‌دست آمده، ۶۶ برابر جمله اول است.

۲- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: ساده * ریاضی ۱ (درس ۱، فصل ۴)

نکته: طول قطر هر مستطیل برابر رادیکال مجموع مجذور اضلاع آن است.

مستطیل را در دو حالت روبه‌رو در نظر بگیرید.

در حالت اول طول قطر طبق رابطه فیثاغورس برابر $d_1 = \sqrt{a^2 + b^2}$ و در حالت دوم برابر $d_2 = \sqrt{(ya)^2 + b^2}$ است. از آنجا که $d_2 = 5d_1$ داریم:

$$d_2 = 5d_1 \Rightarrow \sqrt{49a^2 + b^2} = 5\sqrt{a^2 + b^2} \Rightarrow 49a^2 + b^2 = 25(a^2 + b^2) \Rightarrow 49a^2 + b^2 = 25a^2 + 25b^2 \Rightarrow 24a^2 = 24b^2 \Rightarrow a^2 = b^2 \Rightarrow a = \pm b$$

با توجه به مثبت بودن اندازه‌های a و b قطعاً رابطه $a = b$ برقرار است.

۳- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی ۱ (درس ۲، فصل ۴)

در $x = \beta$ عرض هر دو تابع برابر صفر است، پس:

$$\left. \begin{aligned} f(\beta) = 0 &\Rightarrow \beta^2 + \beta - m = 0 \xrightarrow{\times 2} 2\beta^2 + 2\beta - 2m = 0 \\ g(\beta) = 0 &\Rightarrow 2\beta^2 - 16\beta + 4m = 0 \end{aligned} \right\} \xrightarrow{-} (2\beta^2 + 2\beta - 2m) - (2\beta^2 - 16\beta + 4m) = 0$$

$$\Rightarrow 18\beta - 6m = 0 \Rightarrow \beta = \frac{m}{3}$$

با جای‌گذاری $\beta = \frac{m}{3}$ در معادله تابع f داریم:

$$f(\beta) = 0 \Rightarrow f\left(\frac{m}{3}\right) = 0 \Rightarrow \frac{m^2}{9} + \frac{m}{3} - m = 0 \xrightarrow{\times 9} m^2 + 3m - 9m = 0 \Rightarrow m(m-6) = 0$$

$$\Rightarrow m = 0 \text{ یا } m = 6$$

با توجه به نمودار داده‌شده می‌دانیم β عددی مثبت است، پس $m = 0$ غیرقابل قبول بوده و $m = 6$. بنابراین برای یافتن α و γ ، دو ریشه دیگر این توابع داریم:

$$\left\{ \begin{aligned} f(x) = 0 &\Rightarrow x^2 + x - 6 = 0 \Rightarrow (x+3)(x-2) = 0 \Rightarrow x = -3, 2 \\ g(x) = 0 &\Rightarrow 2x^2 - 16x + 24 = 0 \Rightarrow 2(x-2)(x-6) = 0 \Rightarrow x = 2, 6 \end{aligned} \right. \Rightarrow \gamma = -3, \beta = 2, \alpha = 6 \Rightarrow \alpha + \beta + \gamma = 5$$

۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * حسابان ۱ (درس ۴، فصل ۱)

نکته: به ازای هر مقدار حقیقی a داریم: $|a|^2 = a^2$

نکته: $a^2 - b^2 = (a-b)(a+b)$

برای آنکه خواسته مسئله را بیاییم باید نامعادله زیر را حل کنیم:

$$|x^2 + 3x + 2| < x + 5$$

توجه کنید برای آنکه این نامساوی برقرار باشد، حتماً $x + 5$ مثبت است (زیرا از عبارت نامنفی قدرمطلقى بیشتر است) یعنی $x > -5$. اکنون دو طرف نامعادله را به توان دو می‌رسانیم:

$$|x^2 + 3x + 2| < x + 5 \Rightarrow |x^2 + 3x + 2|^2 < (x + 5)^2 \Rightarrow (x^2 + 3x + 2)^2 - (x + 5)^2 < 0$$

$$\Rightarrow ((x^2 + 3x + 2) + (x + 5))((x^2 + 3x + 2) - (x + 5)) < 0 \Rightarrow (x^2 + 4x + 7)(x^2 + 2x - 3) < 0$$

با توجه به اینکه عبارت $x^2 + 4x + 7$ همواره مثبت است ($\Delta < 0$ و $a > 0$)، پس باید نامعادله $x^2 + 2x - 3 < 0$ را حل کنیم یعنی $(x + 3)(x - 1) < 0$. پس $-3 < x < 1$ که در شرط $x > -5$ نیز صدق می‌کند. این جواب شامل سه مقدار صحیح ۰، -۱ و -۲ است.

۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان ۱ (درس ۵، فصل ۱)

نکته: شیب خط گذرنده از دو نقطه A و B برابر است با: $m_{AB} = \frac{y_B - y_A}{x_B - x_A}$

نکته: اگر دو خط با شیب‌های m و m' بر یکدیگر عمود باشند داریم: $m \times m' = -1$

نکته: مختصات نقطه O وسط دو نقطه A و B برابر است با: $O(\frac{x_A + x_B}{2}, \frac{y_A + y_B}{2})$

شیب سه خط AB ، AC و BC را پیدا می‌کنیم تا مشخص شود کدام رأس مثلث ABC قائمه است:

$$m_{AC} = \frac{5-1}{-6-2} = -\frac{1}{2}$$

$$m_{AB} = \frac{5-3}{-6-3} = -\frac{2}{9}$$

$$m_{BC} = \frac{3-1}{3-2} = 2$$

از آنجا که $m_{AC} \times m_{BC} = -1$ ، پس AC عمود بر BC است و $\hat{C}$ برابر 90° است.

یعنی اگر رأس چهارم مستطیل را D بنامیم شکل مستطیل به این صورت است:

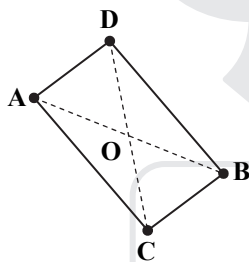
قطرهای مستطیل (مانند هر متوازی‌الاضلاع دیگری) منصف یکدیگر هستند. پس اگر محل تلاقی اقطار

مستطیل را O بنامیم، مختصات نقطه O وسط دو نقطه A و B برابر است با:

$$O(\frac{-6+3}{2}, \frac{5+3}{2}) \Rightarrow O(-\frac{3}{2}, 4)$$

از طرفی O وسط دو رأس C و D نیز هست. پس:

$$\begin{cases} -\frac{3}{2} = \frac{x_D + 2}{2} \Rightarrow x_D = -5 \\ 4 = \frac{y_D + 1}{2} \Rightarrow y_D = 7 \end{cases} \Rightarrow x_D + y_D = 2$$

۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: ساده * حسابان ۱ (درس ۲، فصل ۳)

نکته: اگر $f(a) = b$ ، آنگاه: $f^{-1}(b) = a$

نکته: اگر $\log_b a = c$ ، آنگاه: $b^c = a$

نکته: $(f \circ g)(x) = f(g(x))$

می‌دانیم $(f^{-1} \circ f^{-1})(-\frac{1}{6}) = f^{-1}(f^{-1}(-\frac{1}{6})) = f^{-1}(a)$ ، پس ابتدا $f^{-1}(-\frac{1}{6})$ را محاسبه می‌کنیم:

$$f^{-1}(-\frac{1}{6}) = a \Rightarrow f(a) = -\frac{1}{6} \Rightarrow \log_{64}(3a-1) = -\frac{1}{6} \Rightarrow 3a-1 = 64^{-\frac{1}{6}} \Rightarrow 3a-1 = \frac{1}{\sqrt[6]{64}} \Rightarrow 3a-1 = \frac{1}{2} \Rightarrow a = \frac{1}{2}$$

اکنون به محاسبه $f^{-1}(f^{-1}(-\frac{1}{6})) = f^{-1}(a) = f^{-1}(\frac{1}{2})$ می‌پردازیم:

$$f^{-1}(\frac{1}{2}) = b \Rightarrow f(b) = \frac{1}{2} \Rightarrow \log_{64}(3b-1) = \frac{1}{2} \Rightarrow 3b-1 = 64^{\frac{1}{2}} \Rightarrow 3b-1 = 8 \Rightarrow 3b = 9 \Rightarrow b = 3$$

بنابراین $(f^{-1} \circ f^{-1})(-\frac{1}{6})$ برابر ۳ است.

نکته: فاصله دو نقطه A و B برابر است با:

$$AB = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2}$$

برای یافتن نقطه تلاقی این دو منحنی، معادله ناشی از مساوی قرار دادن این دو را حل می‌کنیم:

$$3^x = (\sqrt{3})^{x+1} + 18 \Rightarrow 3^x = \sqrt{3}^x \times \sqrt{3} + 18$$

اکنون از تغییر متغیر $\sqrt{3}^x = t$ استفاده می‌کنیم. اگر $t = \sqrt{3}^x$ ، آنگاه $3^x = t^2$ ، پس:

$$3^x = \sqrt{3}^x \times \sqrt{3} + 18 \Rightarrow t^2 = \sqrt{3}t + 18 \Rightarrow t^2 - \sqrt{3}t - 18 = 0 \Rightarrow t = \frac{\sqrt{3} \pm \sqrt{3 + 72}}{2}$$

$$\Rightarrow t = \frac{\sqrt{3} \pm 5\sqrt{3}}{2} \Rightarrow t = 3\sqrt{3} \text{ یا } t = -2\sqrt{3}$$

با توجه به مثبت بودن عبارت $\sqrt{3}^x$ ، جواب $t = -2\sqrt{3}$ غیر قابل قبول است، پس:

$$t = 3\sqrt{3} \Rightarrow \sqrt{3}^x = 3\sqrt{3} \Rightarrow 3^x = 9 \times 3 \Rightarrow x = 3$$

بنابراین نقطه تقاطع نقطه A (۳، ۲۷) است. فاصله این نقطه از نقطه B (۰، ۲۴) برابر است با:

$$AB = \sqrt{(3-0)^2 + (27-24)^2} = \sqrt{9+9} = \sqrt{18} = 3\sqrt{2}$$

نکته: $\sin(\alpha - \beta) = \sin \alpha \cos \beta - \cos \alpha \sin \beta$ مطابق شکل روبه‌رو، $\theta = \alpha - \beta$ و در مثلث قائم‌الزاویه ABD طول وتر از رابطه فیثاغورس برابر است با:

$$BD = \sqrt{AB^2 + AD^2} = \sqrt{1+9} = \sqrt{10}$$

همچنین در مثلث قائم‌الزاویه ACD طول وتر برابر است با:

$$CD = \sqrt{AC^2 + AD^2} = \sqrt{9+9} = 3\sqrt{2}$$

بنابراین نسبت‌های مثلثاتی دو زاویه α و β برابر است با:

$$\triangle ADC: \sin \alpha = \frac{AC}{CD} = \frac{3}{3\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}}, \quad \cos \alpha = \frac{AD}{CD} = \frac{3}{3\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}}$$

$$\triangle ABD: \sin \beta = \frac{AB}{BD} = \frac{1}{\sqrt{10}}, \quad \cos \beta = \frac{AD}{BD} = \frac{3}{\sqrt{10}}$$

بنابراین مقدار خواسته‌شده برابر است با:

$$\sin \theta = \sin(\alpha - \beta) = \sin \alpha \cos \beta - \cos \alpha \sin \beta = \frac{1}{\sqrt{2}} \times \frac{3}{\sqrt{10}} - \frac{1}{\sqrt{2}} \times \frac{1}{\sqrt{10}} = \frac{3-1}{\sqrt{20}} = \frac{2}{2\sqrt{5}} = \frac{\sqrt{5}}{5}$$

نکته: در تابع $y = a \cos(bx) + c$ ، ماکزیمم برابر $c + |a|$ ، مینیمم برابر $c - |a|$ و دوره تناوب برابر $\frac{2\pi}{|b|}$ است.

عرض نقطه A برابر ماکزیمم تابع و عرض نقطه B برابر مینیمم تابع است، پس:

$$\begin{cases} c + |a| = 2 \\ c - |a| = -4 \end{cases} \Rightarrow c = -1, |a| = 3 \xrightarrow{a > 0} c = -1, a = 3$$

همچنین دو نقطه A و B ماکزیمم و مینیمم متوالی تابع هستند، پس فاصله طولی آن‌ها برابر نصف دوره تناوب است:

$$\frac{T}{2} = \frac{22}{9} - \frac{4}{9} \Rightarrow \frac{T}{2} = \frac{18}{9} \Rightarrow T = 4 \Rightarrow \frac{2\pi}{|b|} = 4 \Rightarrow |b| = \frac{2\pi}{4} \xrightarrow{b > 0} b = \frac{\pi}{2}$$

بنابراین ضابطه تابع f به صورت $f(x) = 3 \cos\left(\frac{\pi}{2}x - d\right) - 1$ است. این تابع از نقطه A $\left(\frac{4}{9}, 2\right)$ می‌گذرد. پس:

$$2 = 3 \cos\left(\frac{\pi}{2} \times \frac{4}{9} - d\right) - 1 \Rightarrow 3 \cos\left(\frac{2\pi}{9} - d\right) = 3 \Rightarrow \cos\left(\frac{2\pi}{9} - d\right) = 1 \Rightarrow \frac{2\pi}{9} - d = 2k\pi \Rightarrow d = -2k\pi + \frac{2\pi}{9} \quad (k \in \mathbb{Z})$$

با توجه به اینکه $0 < d < 2\pi$ ، پس $d = \frac{2\pi}{9}$ و داریم:

$$\frac{ab}{cd} = \frac{3 \times \frac{\pi}{2}}{-1 \times \frac{2\pi}{9}} = \frac{-27\pi}{4\pi} = -\frac{27}{4}$$

نکته: جواب‌های معادله $\cos x = 0$ به صورت $x = k\pi + \frac{\pi}{2}$ می‌باشد. ($k \in \mathbb{Z}$)

نکته: $\sin^2 \alpha = 1 - \cos^2 \alpha$

به حل معادله می‌پردازیم:

$$\frac{\sin^3 x}{1 - \cos^3 x} = \frac{1 - \cos^3 x}{\sin^3 x} \Rightarrow \sin^6 x = (1 - \cos^3 x)^2 \Rightarrow 1 - \cos^6 x = 1 + \cos^6 x - 2\cos^3 x$$

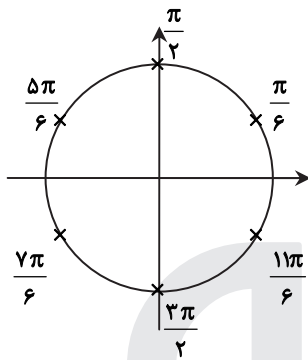
$$\Rightarrow 2\cos^6 x - 2\cos^3 x = 0 \Rightarrow 2\cos^3 x(\cos^3 x - 1) = 0 \Rightarrow \cos^3 x = 0 \text{ یا } \cos^3 x = 1$$

توجه کنید جواب‌های معادله $\cos^3 x = 1$ غیر قابل قبول هستند، زیرا به ازای آن‌ها مخرج کسر اول برابر صفر می‌شود.

$$\cos^3 x = 0 \Rightarrow 3x = k\pi + \frac{\pi}{2} \Rightarrow x = \frac{k\pi}{3} + \frac{\pi}{6} \Rightarrow x = (2k+1)\frac{\pi}{6}$$

تمام جواب‌های به دست آمده در دایره مثلثاتی روبه‌رو علامت زده شده است که فاصله هر دو

جواب متوالی آن‌ها برابر $\frac{2\pi}{6}$ یا $\frac{\pi}{3}$ است.

نکته: باقی‌مانده تقسیم چندجمله‌ای $p(x)$ بر $x - \alpha$ برابر $p(\alpha)$ است.

با توجه به اینکه باقی‌مانده عبارت $p(x)$ بر $x + 5$ برابر صفر است، مقدار a را محاسبه می‌کنیم:

$$p(-5) = 0 \Rightarrow (-5)^{2n+2} - 25(-5)^{2n} + (-5)^2 + (-5) + a = 0$$

$$\Rightarrow 5^{2n+2} - 5^2 \times 5^{2n} + 25 - 5 + a = 0$$

$$\Rightarrow 5^{2n+2} - 5^{2n+2} + 20 + a = 0 \Rightarrow a = -20$$

برای یافتن باقی‌مانده $p(x)$ بر $x^2 - 1$ با توجه به تساوی $x^2 - 1 = 0$ باید در عبارت $p(x)$ به جای x^2 عدد یک را قرار دهیم.

$$P(x) = (x^2)^{n+1} - 25(x^2)^n + x^2 + x - 20 \Rightarrow P(x) = 1^{n+1} - 25 \times 1^n + 1 + x - 20 = 1 - 25 + 1 + x - 20 = x - 43$$

نکته: حد تابع $\frac{f(x)}{g(x)}$ وقتی $x \rightarrow a$ به شرطی که $f(a)$ عددی مثبت و $g(x) \rightarrow 0^-$ باشد، برابر $-\infty$ است.

برای آنکه حاصل حد، نامتناهی شود، می‌بایست حد مخرج کسر وقتی $x \rightarrow \frac{\pi}{6}^+$ برابر صفر باشد.

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{6}^+} (a \tan x + \cot x) = 0 \Rightarrow a \tan \frac{\pi}{6} + \cot \frac{\pi}{6} = 0 \Rightarrow a \times \frac{\sqrt{3}}{3} + \sqrt{3} = 0 \Rightarrow a = -3$$

بنابراین مخرج کسر به صورت $-3 \tan x + \cot x$ است. توجه کنید وقتی $x \rightarrow \frac{\pi}{6}^+$ ، آنگاه $\tan x > \frac{\sqrt{3}}{3}$ و $\cot x < \sqrt{3}$.

پس $-3 \tan x + \cot x < 0$ بنابراین برای آنکه حاصل حد برابر $-\infty$ شود می‌بایست حد صورت کسر برابر عددی مثبت باشد. داریم:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{\pi}{6}^+} (2ax + b) > 0 \Rightarrow -6 \times \frac{\pi}{6} + b > 0 \Rightarrow b > \pi$$

بنابراین:

$$a + b > \pi - 3$$

پس اگر $a + b$ عددی صحیح باشد، کمترین مقدار آن برابر ۱ است.

$$\lim_{x \rightarrow c^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow c^-} f(x) = f(c)$$

نکته: اگر تابع f در $x = c$ پیوسته باشد، آنگاه:

ابتدا توجه کنید که $x^2 < x$ یعنی $0 < x < 1$ و $x^2 \geq x$ یعنی $x \geq 1$ یا $x \leq 0$ ، ضمناً می‌دانیم وقتی $0 < x < 1$ ، بنابراین $1 < x + 1 < 2$ ، پس $[x + 1] = 1$ برای پیوسته بودن این تابع روی $\mathbb{R}$ ، کافی است پیوستگی این تابع در نقاط تغییر ضابطه یعنی صفر و یک بررسی شود. داریم:

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^+} (ax + b) = a + b$$

$$\lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{\sin \pi x}{x-1} = \frac{0}{0} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{-\sin(\pi x - \pi)}{x-1} = \lim_{x \rightarrow 1^-} \frac{-\sin(\pi(x-1))}{\pi(x-1)} \times \pi = -\pi$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^+} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^+} \frac{\sin \pi x}{x-1} = \frac{0}{-1} = 0$$

$$\lim_{x \rightarrow 0^-} f(x) = \lim_{x \rightarrow 0^-} (ax + b) = 0 + b = b$$

بنابراین $a + b = -\pi$ و $b = 0$ و در نتیجه $a = -\pi$: پس $b - a = \pi$

نکته: تعریف مشتق تابع f در $x = a$ به صورت $f'(a) = \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a)}{x - a}$ است.

$$\left(\frac{f}{g}\right)'(x) = \frac{f'(x)g(x) - g'(x)f(x)}{g^2(x)}$$

در حد داده شده، حد مخرج کسر وقتی $x \rightarrow 5$ برابر صفر است. برای آنکه حاصل حد موجود باشد می‌بایست حد صورت نیز صفر شود.

$$\lim_{x \rightarrow 5} (f^2(x) - 5) = 0 \Rightarrow f^2(5) - 5 = 0 \Rightarrow f(5) = \pm\sqrt{5}$$

$$f(5) = -\sqrt{5}$$

با توجه به اینکه برد تابع تنها شامل اعداد منفی است، پس:

اکنون در حد داده شده تعریف مشتق در $x = 5$ را ایجاد می‌کنیم:

$$\lim_{x \rightarrow 5} \frac{f^2(x) - 5}{x - 5} = 16 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 5} \frac{(f(x) - \sqrt{5})(f(x) + \sqrt{5})}{x - 5} = 16 \Rightarrow \lim_{x \rightarrow 5} (f(x) - \sqrt{5}) \times \lim_{x \rightarrow 5} \frac{f(x) + \sqrt{5}}{x - 5} = 16$$

$$\Rightarrow (f(5) - \sqrt{5})f'(5) = 16 \Rightarrow (-2\sqrt{5}) \times f'(5) = 16 \Rightarrow f'(5) = \frac{-8}{\sqrt{5}}$$

اکنون به محاسبه مشتق تابع g می‌پردازیم:

$$g(x) = \frac{\sqrt{x}}{f(x)} \Rightarrow g'(x) = \frac{\frac{1}{2\sqrt{x}} \times f(x) - f'(x) \times \sqrt{x}}{(f(x))^2} \Rightarrow g'(5) = \frac{\frac{1}{2\sqrt{5}} \times (-\sqrt{5}) - \left(\frac{-8}{\sqrt{5}}\right) \times \sqrt{5}}{(-\sqrt{5})^2} \Rightarrow g'(5) = \frac{-\frac{1}{2} + 8}{5}$$

$$\Rightarrow g'(5) = \frac{15}{5} \Rightarrow g'(5) = 3$$

$$\text{نکته: } y = \sin u \Rightarrow y' = u' \cdot \cos u$$

$$\text{نکته: } y = \cos u \Rightarrow y' = -u' \cdot \sin u$$

تابع f را در یک دوره تناوب ($0 \leq x < 2\pi$) در نظر می‌گیریم. نقطه مشتق ناپذیری تابع f ریشه معادله $\sin x - \cos 2x = 0$ است. داریم:

$$\sin x - \cos 2x = 0 \Rightarrow \sin x - (1 - 2\sin^2 x) = 0 \Rightarrow 2\sin^2 x + \sin x - 1 = 0$$

$$\Rightarrow \sin x = -1 \text{ یا } \sin x = \frac{1}{2} \xrightarrow{0 \leq x < 2\pi} x = \frac{3\pi}{2} \text{ یا } x = \frac{\pi}{6} \text{ یا } x = \frac{5\pi}{6}$$

$$g'(x) = \cos x - 2(-\sin 2x) = \cos x + 2\sin 2x$$

فرض کنید $g(x) = \sin x - \cos 2x$ ، مشتق تابع g برابر است با:

مشتق تابع f در هر سه نقطه یا با مشتق تابع g برابر است یا فرینه آن است و در نقاطی که $g(x) = 0$ مشتق راست و چپ تابع f برابر $\pm g'(x)$ است.

از آنجا که $g'(\frac{3\pi}{2}) = 0$ ، پس تابع f در $x = \frac{3\pi}{2}$ مشتق پذیر است ($f'(\frac{3\pi}{2}) = 0$) ولی تابع g در نقاط $x = \frac{\pi}{6}$ و $x = \frac{5\pi}{6}$ مشتق ناپذیر است.

اختلاف مشتق راست و چپ تابع f در این دو نقطه، دو برابر مشتق تابع g در آن نقطه است؛ پس خواسته مسئله برابر است با:

$$2g'(\frac{\pi}{6}) = 2(\cos \frac{\pi}{6} + 2\sin \frac{\pi}{3}) = 2(\frac{\sqrt{3}}{2} + \sqrt{3}) = 3\sqrt{3}, \quad \left|2g'(\frac{5\pi}{6})\right| = \left|2(\cos \frac{5\pi}{6} + 2\sin \frac{5\pi}{3})\right| = \left|2(-\frac{\sqrt{3}}{2} - \sqrt{3})\right| = |-3\sqrt{3}| = 3\sqrt{3}$$

در حالت $x = \frac{5\pi}{6}$ نیز اختلاف مشتق راست و چپ تابع f برابر $3\sqrt{3}$ است.

نکته: فرض کنیم $c \in D_f$ و f در یک همسایگی از c تعریف شده باشد، نقطه به طول c را یک نقطه بحرانی برای تابع f می‌نامیم هرگاه $f'(c)$ برابر صفر باشد یا موجود نباشد.
تابع را بدون قدرمطلق بازنویسی می‌کنیم:

$$f(x) = \frac{1-x}{1-x|x|} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} \frac{1-x}{1-x^2} & x \geq 0 \\ \frac{1-x}{1+x^2} & x < 0 \end{cases} \Rightarrow f(x) = \begin{cases} \frac{1}{1+x} & x \geq 0 \\ \frac{1-x}{1+x^2} & x < 0 \end{cases}$$

توجه کنید $x=1$ در دامنه تابع f قرار ندارد و نمی‌تواند طول نقطه بحرانی باشد. اکنون به محاسبه مشتق تابع f می‌پردازیم:

$$f'(x) = \begin{cases} \frac{0 \cdot x(1+x) - 1 \cdot x}{(1+x)^2} & x \geq 0 \\ \frac{-1(1+x^2) - 2x(1-x)}{(1+x^2)^2} & x < 0 \end{cases} \Rightarrow f'(x) = \begin{cases} \frac{-1}{(1+x)^2} & x \geq 0 \\ \frac{x^2 - 2x - 1}{(1+x^2)^2} & x < 0 \end{cases}$$

با توجه به مشتق تابع به دست آمده مشتق راست و چپ تابع f در $x=0$ برابر است با:

$$f'_+(0) = \frac{-1}{(1+0)^2} = -1, \quad f'_-(0) = \frac{0-0-1}{(1+0)^2} = -1$$

بنابراین مشتق راست و چپ تابع f در $x=0$ برابر است و با توجه به پیوسته بودن تابع f در $x=0$ ، $f'(0)$ موجود بوده و برابر -1 است. یعنی $x=0$ نیز برای f نقطه بحرانی محسوب نمی‌شود.

اکنون به حل معادله $f'(x)=0$ می‌پردازیم. وقتی $x \geq 0$ ، $f'(x)$ همواره منفی است. برای $x < 0$ داریم:

$$f'(x)=0 \Rightarrow \frac{x^2 - 2x - 1}{(1+x^2)^2} = 0 \Rightarrow x^2 - 2x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{2 \pm \sqrt{8}}{2} \Rightarrow x = 1 \pm \sqrt{2}$$

مقدار $x = 1 + \sqrt{2}$ مثبت بوده و غیرقابل قبول است، پس $x = 1 - \sqrt{2}$ تنها نقطه بحرانی این تابع است.

نکته: برای یافتن ماکزیمم مطلق و مینیمم مطلق تابع f ، عرض نقاط ابتدا و انتهای دامنه و نقاط بحرانی تابع را با یکدیگر مقایسه می‌کنیم. بیشترین مقدار به دست آمده، ماکزیمم مطلق و کمترین مقدار به دست آمده مینیمم مطلق است.
ابتدا دامنه تابع f را محاسبه می‌کنیم:

$$2x - a \geq 0 \Rightarrow x \geq \frac{a}{2}, \quad a - x \geq 0 \Rightarrow x \leq a$$

بنابراین دامنه تابع f به صورت $\left[\frac{a}{2}, a\right]$ است. برای یافتن نقاط بحرانی تابع f مشتق تابع را برابر صفر قرار می‌دهیم:

$$f'(x) = 0 \Rightarrow \frac{2}{2\sqrt{2x-a}} + \frac{-1}{2\sqrt{a-x}} = 0 \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{2x-a}} = \frac{1}{2\sqrt{a-x}}$$

$$\Rightarrow \sqrt{2x-a} = 2\sqrt{a-x} \Rightarrow 2x-a = 4(a-x)$$

$$\Rightarrow 6x = 5a \Rightarrow x = \frac{5a}{6}$$

سه مقدار $\frac{a}{2}$ ، $\frac{5a}{6}$ و a را درون تابع قرار می‌دهیم، داریم:

$$f(a) = \sqrt{2a-a} + \sqrt{a-a} = \sqrt{a}$$

$$f\left(\frac{5a}{6}\right) = \sqrt{\frac{5a}{3} - a} + \sqrt{a - \frac{5a}{6}} = \sqrt{\frac{2a}{3}} + \sqrt{\frac{a}{6}} = \frac{\sqrt{6a}}{3} + \frac{\sqrt{6a}}{6} = \frac{2\sqrt{6a}}{6} + \frac{\sqrt{6a}}{6} = \frac{3\sqrt{6a}}{6} = \frac{\sqrt{6}}{2} \sqrt{a}$$

$$f\left(\frac{a}{2}\right) = \sqrt{a-a} + \sqrt{a-\frac{a}{2}} = \sqrt{\frac{a}{2}} = \frac{\sqrt{2}\sqrt{a}}{2} = \frac{\sqrt{2}}{2} \sqrt{a}$$

با توجه به اینکه $\frac{\sqrt{2}}{2} \sqrt{a} < \sqrt{a} < \frac{\sqrt{6}}{2} \sqrt{a}$ ، پس $\frac{\sqrt{6}}{2} \sqrt{a}$ برابر ماکزیمم مطلق تابع (انتهای برد) و $\frac{\sqrt{2}}{2} \sqrt{a}$ برابر مینیمم مطلق تابع (ابتدای برد) است. پس:

$$b \times c = \sqrt{3} \Rightarrow \frac{\sqrt{6}}{2} \sqrt{a} \times \frac{\sqrt{2}}{2} \sqrt{a} = \sqrt{3} \Rightarrow \frac{\sqrt{12}}{4} a = \sqrt{3} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} a = \sqrt{3} \Rightarrow a = 2$$

نکته: در متوازی‌الاضلاع، ضلع‌های مقابل موازی‌اند.

مورب AN

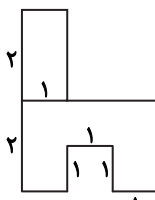
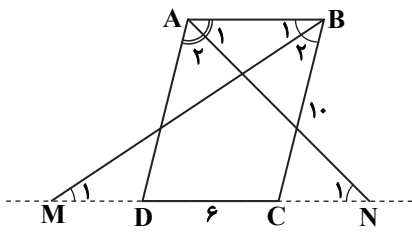
$$AB \parallel ND \Rightarrow \hat{A}_1 = \hat{N}_1$$

$$\hat{A}_1 = \hat{A}_7 \Rightarrow \hat{A}_7 = \hat{N}_1$$

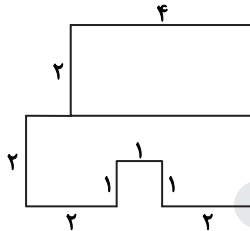
پس مثلث ADN متساوی‌الساقین است.

به همین ترتیب ثابت می‌شود که مثلث BMC هم متساوی‌الساقین است:

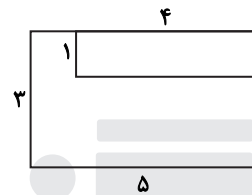
$$\begin{cases} DN = AD = 10 \Rightarrow CN = 10 - 6 = 4 \\ MC = BC = 10 \Rightarrow MD = 10 - 6 = 4 \end{cases} \Rightarrow MN = 4 + 6 + 4 = 14$$

نمای چپ (۱)

نمای روبه‌رو (۲)

نمای بالا (۳)

$$\begin{cases} S_1 = 1 \times 2 + 1 \times 2 + 1 \times 1 + 1 \times 2 = 7 \\ S_2 = 2 \times 4 + 2 \times 2 + 1 \times 1 + 2 \times 2 = 17 \Rightarrow S_1 + S_2 + S_3 = 7 + 17 + 15 = 39 \\ S_3 = 3 \times 5 = 15 \end{cases}$$

نکته (روابط طولی در مثلث قائم‌الزاویه): در مثلث قائم‌الزاویه ABC اگر ارتفاع وارد بر وتر باشد، داریم:

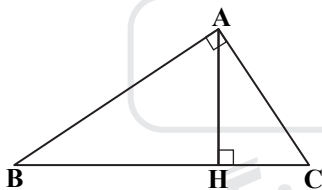
$$AB^2 = BH \cdot BC$$

$$AC^2 = CH \cdot BC$$

$$AB \times AC = AH \times BC$$

$$AB^2 + AC^2 = BC^2$$

$$AH^2 = CH \cdot BH$$

نکته (قضیه نیمساز): در هر مثلث، نیمساز هر زاویه داخلی، ضلع مقابل به آن زاویه را به نسبت اندازه‌های اضلاع آن زاویه تقسیم می‌کند.

$$\hat{A}_1 = \hat{A}_2 \Rightarrow \frac{BD}{DC} = \frac{AB}{AC}$$

$$BC = \sqrt{AB^2 + AC^2} = \sqrt{15^2 + 20^2} = 25$$

طبق قضیه نیمسازها در مثلث ABC داریم:

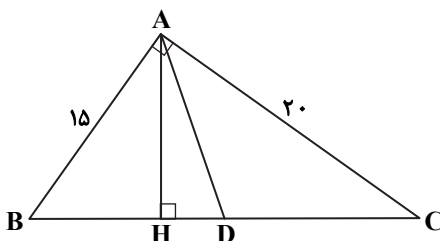
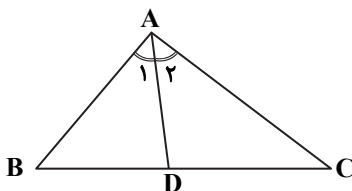
$$\frac{BD}{DC} = \frac{AB}{AC} = \frac{15}{20} = \frac{3}{4}$$

$$\frac{BD}{BD + DC} = \frac{3}{3 + 4} \Rightarrow \frac{BD}{25} = \frac{3}{7} \Rightarrow BD = \frac{3 \times 25}{7} \quad (I)$$

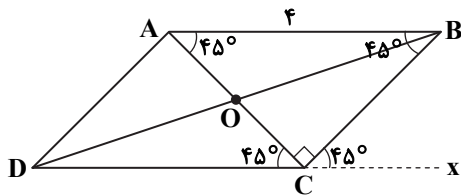
$$AB^2 = BH \times BC \Rightarrow 15^2 = BH \times 25 \Rightarrow BH = 9 \quad (II)$$

بنابراین داریم:

$$DH = BD - BH = \frac{3 \times 25}{7} - 9 = \frac{12}{7}$$

ابتدا با توجه به شکل و اطلاعات مسئله داریم:

$$\widehat{ACB} = 90^\circ$$

$$AC = BC \Rightarrow \begin{cases} \widehat{ABC} = 45^\circ \\ \widehat{BAC} = 45^\circ \\ AC = BC = 4\sqrt{2} \end{cases}$$

اکنون نتیجه می‌شود:

$$\widehat{ABC} = 45^\circ \Rightarrow \widehat{BCX} = 45^\circ$$

$$\widehat{BAC} = 45^\circ \Rightarrow \widehat{ACD} = 45^\circ$$

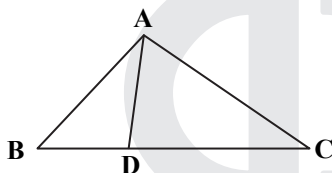
حال چون M روی DC یا امتداد آن است و برای کمینه شدن OM + MB بازتاب B را نسبت به امتداد DC یافته و B' می‌نامیم. با توجه به شکل چون $\widehat{BCB'} = 90^\circ$ پس اگر B' را به O وصل کنیم. نقطه برخورد آن با DC همان رأس C است. یعنی نقطه M همان رأس C است و داریم:

$$OM + MB = \frac{1}{2}MA + MB = \frac{1}{2}CA + CB = \frac{4\sqrt{2}}{2} + 4\sqrt{2} = 6\sqrt{2}$$

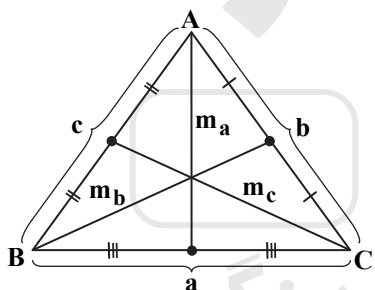
تذکر: در متوازی‌الاضلاع قطرهای یکدیگر را نصف می‌کنند.

نکته (قضیه استوارت): در مثلث دلخواه ABC، اگر D نقطه‌ای دلخواه روی BC باشد، آنگاه:

$$AB^2 \cdot DC + AC^2 \cdot BD = AD^2 \cdot BC + BD \cdot DC \cdot BC$$

نکته (قضیه میانه‌ها): در مثلث ABC با طول اضلاع a، b و c و طول میانه‌های m_a ، m_b و m_c داریم:

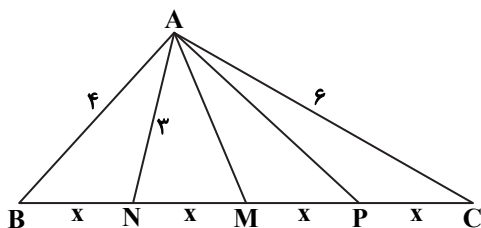

$$\begin{cases} b^2 + c^2 = 2m_a^2 + \frac{a^2}{2} \\ c^2 + a^2 = 2m_b^2 + \frac{b^2}{2} \\ a^2 + b^2 = 2m_c^2 + \frac{c^2}{2} \end{cases}$$

قضیه استوارت را در مثلث ABC با پاره خط AN می‌نویسیم:

$$6^2 \cdot x + 4^2 \cdot (3x) = 4x(3^2 + x \cdot 3x) \Rightarrow 36 + 48 = 4(9 + 3x^2)$$

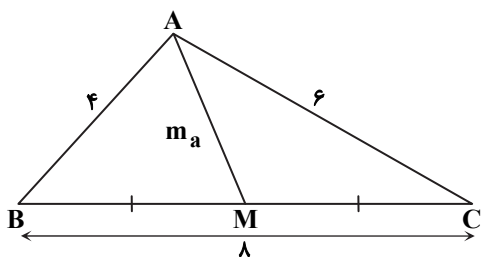
$$\Rightarrow 12x^2 = 48 \Rightarrow x^2 = 4 \Rightarrow x = 2$$

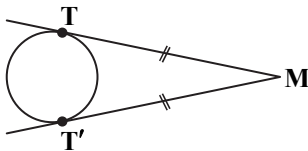
اکنون با نوشتن قضیه میانه‌ها در این مثلث داریم:

$$b^2 + c^2 = 2m_a^2 + \frac{a^2}{2} \Rightarrow 6^2 + 4^2 = 2AM^2 + \frac{1^2}{2}$$

$$\Rightarrow 36 + 16 = 2AM^2 + 32 \Rightarrow AM^2 = 10 \Rightarrow AM = \sqrt{10}$$

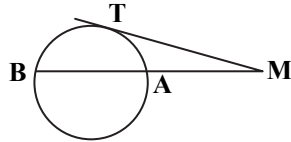

نکته: طول مماس‌های رسم‌شده از یک نقطه خارج دایره بر دایره، با هم برابر است.

$$MT = MT'$$

نکته (روابط طولی در دایره): اگر از نقطه‌ای خارج دایره یک مماس و یک قاطع بر دایره رسم کنیم، داریم:

$$MT^2 = MA \cdot MB$$

ابتدا شکل مناسبی برای مسئله رسم می‌کنیم و فرض می‌کنیم AM توسط دایره محاطی داخلی به سه قسمت یکسان تقسیم شده باشد، داریم:

$$BC = 2AB \Rightarrow AB = \frac{BC}{2}$$

طبق روابط طولی در دایره داریم:

$$\begin{cases} MN^2 = ME \times MF = 2x^2 \\ AP^2 = AF \times AE = 2x^2 \end{cases} \Rightarrow MN = AP \quad (I)$$

طول مماس‌های رسم شده از نقطه B بر دایره برابر است، پس:

$$BP = BN \quad (II)$$

$$(I), (II) \Rightarrow AP + PB = MN + BN \Rightarrow AB = BM$$

چون $AB = \frac{BC}{2}$ پس $BM = \frac{BC}{2}$ و لذا AM میانه وارد بر BC است.

نکته: در حالت کلی اگر $A = \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix}$ ماتریس ضرایب و $B = \begin{bmatrix} e_1 \\ e_2 \end{bmatrix}$ ماتریس مقادیر معلوم و $X = \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix}$ ماتریس مجهولات دستگاه دو

معادله و دو مجهول $\begin{cases} ax + by = e_1 \\ cx + dy = e_2 \end{cases}$ باشند، در این صورت دستگاه مذکور به شکل معادله ماتریسی $AX = B$ نوشته شده و در صورتی که

ماتریس A وارون پذیر باشد یعنی $|A| \neq 0$ ، با ضرب A^{-1} از چپ در معادله فوق می‌توان مجهولات را به صورت زیر به دست آورد:

$$AX = B \Rightarrow A^{-1}(AX) = A^{-1}B$$

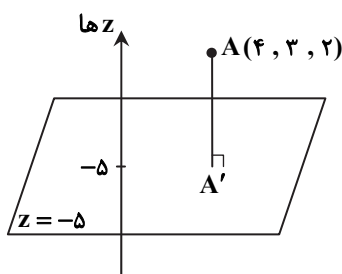
$$\Rightarrow (A^{-1}A)X = A^{-1}B$$

$$\Rightarrow IX = A^{-1}B \Rightarrow X = A^{-1}B$$

ماتریس‌های B و A^{-1} را داریم، پس:

$$X = A^{-1}B \Rightarrow \begin{bmatrix} x \\ y \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 3 & 1 \\ 2 & -1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 2 \end{bmatrix} \Rightarrow \begin{cases} x = -1 \\ y = -4 \end{cases} \Rightarrow x + y = -5$$

$Z = -5$ صفحه‌ای عمود بر محور zها در نقطه -5 است. پس طبق شکل روبه‌رو تصویر نقطه $A(4, 3, 2)$ بر روی این صفحه یعنی A' به صورت $A'(4, 3, -5)$ خواهد بود و داریم:

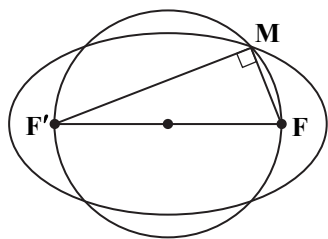
$$x_0 + y_0 + z_0 = 4 + 3 - 5 = 2$$

۲۶- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۲، درس ۳ هندسه ۳

نکته: مجموع فواصل هر نقطه روی بیضی از دو کانون آن برابر قطر بزرگ بیضی است.

نکته: در بیضی با قطر بزرگ ۲a و فاصله کانونی ۲c داریم:

$$\frac{c}{a} = \text{خرج از مرکز}$$

$$\begin{cases} \frac{c}{a} = \frac{4}{5} \Rightarrow c = 4 \Rightarrow 2c = 8 \\ 2a = 10 \Rightarrow a = 5 \end{cases}$$

فرض می‌کنیم $MF = x$ و $MF' = y$ ، چون M روی بیضی و دایره قرار دارد و در دایره چون

زاویه $\widehat{F'MF}$ رو به قطر است، داریم:

$$\widehat{F'MF} = 90^\circ$$

اکنون طبق تعریف بیضی و رابطه فیثاغورس داریم:

$$\begin{cases} MF + MF' = 2a \\ MF^2 + MF'^2 = FF'^2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} x + y = 10 \\ x^2 + y^2 = 64 \end{cases} \Rightarrow x^2 + (10-x)^2 = 64 \Rightarrow 2x^2 - 20x + 36 = 0 \Rightarrow x^2 - 10x + 18 = 0$$

$$\Delta = 100 - 4 \times 18 = 28 \Rightarrow x = \frac{10 \pm 2\sqrt{7}}{2} \xrightarrow{\text{با توجه به شکل}} x = 5 - \sqrt{7}$$

۲۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فصل ۱، درس ۲ هندسه ۳

نکته: اگر هر سطر یا هر ستون از یک ماتریس را در عددی ضرب کنیم، دترمینان نیز در آن عدد ضرب می‌شود.

در دترمینانی که برابر b است، سطر اول را در x، سطر دوم را در y و سطر سوم را در z ضرب می‌کنیم و برای آنکه حاصل آن تغییر نکند،

بیرون دترمینان $\frac{1}{xyz}$ را قرار می‌دهیم، سپس در دترمینان حاصل، از ستون اول، xyz را فاکتور می‌گیریم.

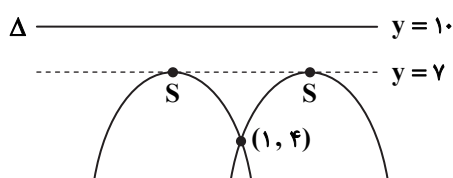
$$b = \frac{1}{xyz} \begin{vmatrix} xyz & x & x^2 \\ xyz & y & y^2 \\ xyz & z & z^2 \end{vmatrix} = \frac{xyz}{xyz} \begin{vmatrix} 1 & x & x^2 \\ 1 & y & y^2 \\ 1 & z & z^2 \end{vmatrix} = 1 \times a \Rightarrow a = b \Rightarrow \frac{a}{b} = 1$$

۲۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فصل ۲، درس ۳ هندسه ۳

نکته: در هر سهمی با پارامتر a ($a > 0$) اجزای سهمی به شرح زیر است:

معادله سهمی	رأس	کانون	خط هادی	محور سهمی (تقارن)	دهانه سهمی	شکل
$(y-k)^2 = 4a(x-h)$	(h, k)	$(h+a, k)$	$x = h-a$	خط $y = k$	رو به راست	
$(y-k)^2 = -4a(x-h)$	(h, k)	$(h-a, k)$	$x = h+a$	خط $y = k$	رو به چپ	
$(x-h)^2 = 4a(y-k)$	(h, k)	$(h, k+a)$	$y = k-a$	خط $x = h$	رو به بالا	
$(x-h)^2 = -4a(y-k)$	(h, k)	$(h, k-a)$	$y = k+a$	خط $x = h$	رو به پایین	

با توجه به اطلاعات سؤال، دهانه سهمی‌ها رو به پایین است، پس:

رأس سهمی: $S(\alpha, \gamma)$

$$a = 3$$

$$\text{معادله سهمی: } (x-\alpha)^2 = -12(y-\gamma)$$

نقطه $(1, 4)$ باید در این سهمی صدق کند:

$$(1-\alpha)^2 = -12(4-\gamma) = 36 \Rightarrow \begin{cases} 1-\alpha = 6 \Rightarrow \alpha = -5 \\ 1-\alpha = -6 \Rightarrow \alpha = 7 \end{cases}$$

$$\begin{cases} (x+5)^2 = -12(y-7) \xrightarrow{x=0} 25 = -12y + 84 \Rightarrow y = \frac{59}{12} \Rightarrow A(0, \frac{59}{12}) \\ (x-7)^2 = -12(y-7) \xrightarrow{x=0} 49 = -12y + 84 \Rightarrow y = \frac{35}{12} \Rightarrow B(0, \frac{35}{12}) \end{cases}$$

$$AB = \frac{59}{12} - \frac{35}{12} = \frac{24}{12} = 2$$

نکته: برای سه گزاره دلخواه p, q, r داریم:

- ۱) $p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$
- ۲) $\sim(\sim p) \equiv p$
- ۳) $\sim(p \wedge q) \equiv \sim p \vee \sim q$
- ۴) $p \vee (q \vee r) \equiv (p \vee q) \vee r \equiv (p \vee r) \vee q$
- ۵) $p \vee \sim p \equiv T$
- ۶) $p \vee T \equiv T$

با توجه به نکته فوق و به کمک قوانین هم‌ارزی گزاره‌ها، عبارت را ساده می‌کنیم:

$$(p \wedge q) \Rightarrow \sim(p \wedge \sim q) \equiv \sim(p \wedge q) \vee (\sim p \vee q) \equiv (\sim p \vee \sim q) \vee (\sim p \vee q) \equiv (\sim p \vee \sim p) \vee (q \vee \sim q) \equiv \sim p \vee T \equiv T$$

بنابراین گزینه ۴ پاسخ است.

▲ مشخصات سؤال: دشوار * آمار و احتمال (فصل ۱، درس ۳)

۳۰- پاسخ: گزینه ۱

نکته: برای سه مجموعه دلخواه A, B, C داریم:

- ۱) $A - B = A \cap B'$ تفاضل
- ۲) $\begin{cases} (A \cap B)' = A' \cup B' \\ (A \cup B)' = A' \cap B' \end{cases}$ دموورگان
- ۳) $(A')' = A$ متمم متمم
- ۴) $\begin{cases} A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap C \\ A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup C \end{cases}$ شرکت پذیری
- ۵) $\begin{cases} A \cap (B \cup C) = (A \cap B) \cup (A \cap C) \\ A \cup (B \cap C) = (A \cup B) \cap (A \cup C) \end{cases}$ توزیع پذیری
- ۶) $\begin{cases} A \cup (A \cap B) = A \\ A \cap (A \cup B) = A \end{cases}$ جذب
- ۷) $A \cup A' = U$
- ۸) $A \cap U = A$

با توجه به نکته فوق و به کمک قوانین جبر مجموعه‌ها، عبارت را تا حد امکان ساده می‌کنیم:

$$\begin{aligned} [(A \cup B) - (A - B)]' \cap [(A \cup B) - A'] &= [(A \cup B) \cap (A \cap B')]' \cap \underbrace{[(A \cup B) \cap A]}_{\text{جذب } A} \\ &= [(A \cup B)' \cup (A \cap B')]' \cap A = [(A' \cap B') \cup (A \cap B')]' \cap A = [(A' \cup A) \cap B'] \cap A \\ &= [U \cap B'] \cap A = B' \cap A = A \cap B' = A - B \end{aligned}$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * آمار و احتمال (فصل ۲، درس ۳)

۳۱- پاسخ: گزینه ۱

نکته ۱: احتمال A به شرط وقوع B را با $P(A|B)$ نمایش می‌دهیم و برابر است با:

$$P(A|B) = \frac{P(A \cap B)}{P(B)}$$

نکته ۲: اگر A و B دو پیشامد از فضای نمونه‌ای S باشند، داریم:

$$P(A'|B) = 1 - P(A|B)$$

پیشامدهای A و B را به صورت زیر تعریف می‌کنیم:در میان ۴ مهره خارج شده ۷ وجود دارد ولی ۸ موجود نیست: B در میان ۴ مهره خارج شده ۱ و ۷ فاقد ۸ است: A حال با توجه به رابطه $P(A'|B) = 1 - P(A|B)$ ، داریم:

$$P(A'|B) = 1 - \frac{P(A \cap B)}{P(B)} = 1 - \frac{P(\text{مهره خارج شده شامل ۱ و ۷ و فاقد ۸ است})}{P(\text{مهره خارج شده شامل ۷ و فاقد ۸ است})} = 1 - \frac{\binom{8-2-1}{4-2}}{\binom{8-1-1}{4-1}} = 1 - \frac{\binom{5}{2}}{\binom{6}{3}} = 1 - \frac{10}{20} = \frac{1}{2}$$

۳۲- پاسخ: گزینه ۱

▲ مشخصات سؤال: دشوار * آمار و احتمال (فصل ۲، درس ۳)

نکته ۱: فرض کنید $B_1, B_2, \dots, B_n$ پیشامدهایی با احتمال ناصفر باشند که فضای نمونه را افراز می‌کنند. در این صورت، برای هر پیشامد دلخواه A داریم:

$$P(A) = P(B_1)P(A|B_1) + P(B_2)P(A|B_2) + \dots + P(B_n)P(A|B_n) = \sum_{k=1}^n P(B_k) \times P(A|B_k)$$

نکته ۲: فرض کنید $B_1, B_2, \dots, B_n$ پیشامدهایی با احتمال ناصفر باشند که فضای نمونه را افراز می‌کنند. در این صورت، برای هر پیشامد دلخواه A و هر $i \leq n$ داریم:

$$P(B_i | A) = \frac{P(B_i) \times P(A|B_i)}{P(A)}$$

ابتدا تعداد حالاتی که در پرتاب دو تاس و سه تاس مجموع برآمدها ۵ می‌شود را به دست می‌آوریم:

$$\text{مجموع دو تاس } = \{(1,4), (2,3), (3,2), (4,1)\} \Rightarrow \text{احتمال} = \frac{4}{36} = \frac{1}{9}$$

$$\text{مجموع سه تاس } = \{(1,1,3), (1,3,1), (3,1,1), (1,2,2), (2,1,2), (2,2,1)\} \Rightarrow \text{احتمال} = \frac{6}{216} = \frac{1}{36}$$

اینک به کمک قانون احتمال کل، احتمال اینکه مجموع تاس‌ها برابر ۵ شود (A) را محاسبه می‌کنیم:

$$\Rightarrow P(A) = \frac{1}{2} \times \frac{1}{36} + \frac{1}{2} \times \frac{1}{9} = \frac{1}{72} + \frac{1}{18} = \frac{5}{72}$$

و در نهایت به کمک قانون بیز احتمال اینکه سکه پشت آمده باشد (B) را به دست می‌آوریم:

$$P(B|A) = \frac{P(B) \cdot P(A|B)}{P(A)} = \frac{\frac{1}{2} \times \frac{1}{36}}{\frac{5}{72}} = \frac{1}{5}$$

۳۳- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * آمار و احتمال (فصل ۳، درس‌های ۲ و ۳)

نکته ۱: اگر همه داده‌ها را a برابر کنیم، میانگین a برابر می‌شود و انحراف معیار $|a|$ برابر می‌شود.

نکته ۲: اگر از همه داده‌ها b واحد کم کنیم، از میانگین نیز b واحد کم می‌شود اما انحراف معیار تغییری نمی‌کند.

نکته ۳: ضریب تغییرات داده‌ها را با CV نمایش داده و عبارت است از خارج قسمت انحراف معیار داده‌ها بر میانگین داده‌ها.

نکته ۴: میانگین و انحراف معیار n داده x_1 تا x_n به صورت زیر محاسبه می‌شود:

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n} \quad \text{انحراف معیار: } \sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2}{n}}$$

ابتدا با محاسبه میانگین و انحراف معیار داده‌ها، ضریب تغییرات داده‌های اولیه را حساب می‌کنیم:

$$\left\{ \begin{aligned} \bar{x}_1 &= \frac{2+4+5+6+8}{5} = \frac{25}{5} = 5 \\ \sigma_1 &= \sqrt{\frac{9+1+0+1+9}{5}} = 2 \end{aligned} \right. \Rightarrow CV_1 = \frac{\sigma_1}{\bar{x}_1} = \frac{2}{5}$$

اگر همه داده‌ها را دو برابر کرده و از هر یک دو واحد کم کنیم، داریم:

$$\left\{ \begin{aligned} \bar{x}_2 &= 2\bar{x}_1 - 2 = 2(5) - 2 = 8 \\ \sigma_2 &= 2 \times 2 = 4 \end{aligned} \right. \Rightarrow CV_2 = \frac{\sigma_2}{\bar{x}_2} = \frac{4}{8} = \frac{1}{2}$$

و در نهایت، خواهیم داشت:

$$\frac{CV_2}{CV_1} = \frac{\frac{1}{2}}{\frac{2}{5}} = \frac{5}{4} = 1/25$$

نکته ۱: اگر باقی مانده تقسیم a بر b برابر r باشد، داریم: $a \equiv r \pmod{b}$

نکته ۲: به طرفین هم‌نهشتی می‌توان:

(۱) مضاربی از پیمانه را کم یا زیاد کرد. (۲) یک عدد صحیح را کم یا زیاد کرد. (۳) در یک عدد صحیح ضرب کرد.

باقی مانده تقسیم 107 بر 21 برابر 2 است: زیرا $107 = 5 \times 21 + 2$ ، پس داریم:

$$\begin{aligned} 107 &\equiv 2 \pmod{21} \xrightarrow{\text{توان } 6} 107^6 \equiv 2^6 \pmod{21} \\ 107^6 &\equiv 64 \pmod{21} \equiv 64 - 3 \times 21 \equiv 1 \pmod{21} \xrightarrow{\text{توان } 7} 107^{42} \equiv 1 \pmod{21} \xrightarrow{\times 107} 107^{43} \equiv 107 \pmod{21} \\ 107^{43} &\equiv 107 \pmod{21} \xrightarrow{+15} 107^{43} + 15 \equiv 17 \pmod{21} \xrightarrow{\times 8} (107^{43} + 15) \times 8 \equiv 136 \pmod{21} \\ (107^{43} + 15) \times 8 &\equiv 136 \pmod{21} \equiv 136 - 6 \times 21 \equiv 10 \pmod{21} \Rightarrow (107^{43} + 15) \times 8 \equiv 10 \pmod{21} \end{aligned}$$

۳۵- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضیات گسسته (فصل ۱، درس ۳)

نکته ۱: برای حل معادله سیاله $ax + by = c$ با شرط $(a, b) | c$ معادله هم‌نهشتی $ax \equiv c \pmod{b}$ را حل کرده تا جواب‌های عمومی x به دست آیند. آنگاه با جای‌گذاری x در معادله سیاله، جواب‌های عمومی y نیز به دست می‌آیند.

نکته ۲ (روش تستی): اگر (x_0, y_0) یک جواب معادله سیاله $ax + by = c$ با شرط $(a, b) = d | c$ باشد، جواب‌های عمومی معادله عبارتند از:

$$\begin{cases} x = x_0 + \frac{b}{d}k \\ y = y_0 - \frac{a}{d}k \end{cases}$$

روش اول: معادله هم‌نهشتی $19x \equiv 1050 \pmod{15}$ را حل می‌کنیم:

$$19x - 15x \equiv 1050 - 15 \times 70 \Rightarrow 4x \equiv 0 \pmod{15} \xrightarrow{+4} x \equiv 0 \pmod{15} \Rightarrow x = 15k$$

با جای‌گذاری در معادله، داریم:

$$19(15k) + 15y = 1050 \Rightarrow 15y = 1050 - 19(15k) \Rightarrow 15y = 15 \times 70 - 19 \times 15k \xrightarrow{+15} y = 70 - 19k$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 15k \\ y = 70 - 19k \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} k=1 \Rightarrow (x, y) = (15, 51) \checkmark \\ k=2 \Rightarrow (x, y) = (30, 32) \checkmark \\ k=3 \Rightarrow (x, y) = (45, 13) \checkmark \end{cases}$$

بنابراین معادله، ۳ دسته جواب طبیعی دارد.

روش دوم (روش تستی):

$$\begin{aligned} 19x + 15y &= 1050 \\ \begin{cases} (19, 15) = 1 = d \\ (x_0, y_0) = (0, 70) \end{cases} &\Rightarrow \begin{cases} x = 15k \\ y = 70 - 19k \end{cases} \end{aligned}$$

ادامه حل سؤال همانند روش اول است.

۳۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضیات گسسته (فصل ۲، درس ۱)

نکته ۱: گراف k -منتظم گرافی است که درجه همه رئوس آن، عدد حسابی k باشد.

در هر گراف k -منتظم از مرتبه p و اندازه q داریم:

$$\begin{cases} 2q = pk \\ \delta = \Delta = k \end{cases}$$

نکته ۲: برای هر گراف G و مکمل آن یعنی $\bar{G}$ داریم:

$$\begin{cases} q(G) + q(\bar{G}) = \frac{p(p-1)}{2} \\ \deg_G^{(a)} + \deg_{\bar{G}}^{(a)} = p-1 \end{cases}$$

با توجه به رابطه $2q = pk$ در گراف k -منتظم، داریم:

$$\begin{cases} 2q = fp \\ 2p - q = \lambda \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} q = 2p \\ 2p - q = \lambda \Rightarrow 2p - 2p = \lambda \Rightarrow \begin{cases} p = 8 \\ q = 16 \end{cases} \end{cases}$$

و به کمک روابط گراف مکمل، داریم:

$$\begin{cases} 16 + q(\bar{G}) = \frac{8 \times 7}{2} \Rightarrow q(\bar{G}) = 12 \\ 4 + \deg_{\bar{G}}^{(a)} = 8 - 1 \Rightarrow \deg_{\bar{G}}^{(a)} = 3 \end{cases} \Rightarrow 12 + 3 = 15$$

۳۷- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضیات گسسته (فصل ۲، درس ۲)

نکته: مجموعهٔ احاطه‌گری که با حذف هر عضو دیگر احاطه‌گر نباشد، احاطه‌گر مینیمال می‌گوییم. به بررسی هریک از گزینه‌ها می‌پردازیم:
گزینه ۱ یک مجموعهٔ احاطه‌گر مینیمم است، پس مینیمال نیز می‌باشد.
گزینه ۲ یک مجموعهٔ احاطه‌گر مینیمال است؛ زیرا با حذف هریک از رئوسش دیگر احاطه‌گر نیست.
گزینه ۳ اصلاً احاطه‌گر نیست؛ زیرا رأس c را احاطه نمی‌کند.
گزینه ۴ با حذف رأس b، مجموعهٔ باقی‌مانده احاطه‌گر است، پس مینیمال نیست و پاسخ سؤال است.

۳۸- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضی ۱ (فصل ۶، درس‌های ۱ و ۲) و ریاضیات گسسته (فصل ۳، درس ۱)
نکته ۱: هر حالت از کنار هم قرار گرفتن n شیء متمایز را یک جایگشت n تایی می‌گوییم که تعداد حالات آن برابر است با: n!

$$n! = n(n-1)(n-2) \times \dots \times 3 \times 2 \times 1$$

نکته ۲: تعداد انتخاب‌های r شیء از میان n شیء متمایز را ترکیب r از n می‌گوییم و با نماد $C(n, r)$ یا $\binom{n}{r}$ نمایش می‌دهیم که برابر است با:

$$\binom{n}{r} = \frac{n!}{r!(n-r)!}$$

می‌خواهیم با ارقام {۱, ۲, ۳, ..., ۹} اعداد ۹ رقمی با ارقام متمایز بنویسیم به طوری که هیچ دو رقم زوجی کنار هم نباشند. بدین منظور ابتدا ۵ رقم فرد {۱, ۳, ۵, ۷, ۹} را می‌چینیم و بین هر دو عدد فرد و همچنین در ابتدا و انتها یک جایگاه احتمالی برای قرار گرفتن یک رقم زوج به صورت روبه‌رو در نظر می‌گیریم:
فرد ○ فرد ○ فرد ○ فرد ○ فرد ○
برای اینکه هیچ دو رقم زوجی کنار هم قرار نگیرد، بایستی ارقام زوج {۲, ۴, ۶, ۸} در جایگاه‌های دایره‌ای شکل قرار گیرند. پس خواهیم داشت:

$$\binom{6}{4} \times 4! \times 5! = 15 \times 4! \times 5! = 3 \times 5 \times 4! \times 5! = 3 \times 5! \times 5! = 3 \times (5!)^2$$

$\binom{6}{4}$ انتخاب ۴ جایگاه از ۶ جایگاه دایره‌ای برای قرار گرفتن ۴ رقم زوج
 $4!$ جایگشت فردها
 $5!$ جایگشت زوج‌ها

۳۹- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضیات گسسته (فصل ۳، درس ۲)

نکته ۱ (قضیهٔ جایگشت با تکرار): اگر n شیء مفروض باشند، به طوری که n_1 تای آن‌ها از نوع اول و یکسان و n_2 تای آن‌ها از نوع دوم و یکسان و ... و n_k تای آن‌ها از نوع kام و یکسان باشند، در این صورت تعداد کل جایگشت‌های این اشیا برابر است با:

$$\frac{n!}{n_1! \times n_2! \times \dots \times n_k!}$$

$$|\bar{A} \cap \bar{B}| = |S| - |A \cup B| = |S| - (|A| + |B| - |A \cap B|)$$

نکته ۲: برای هر دو مجموعه A و B در مجموعهٔ مرجع S داریم:

$$\frac{8!}{2! \times 3!} = 3360$$

تعداد کل اعداد ۸ رقمی برابر است با:
حال اگر مجموعهٔ اعداد ۸ رقمی که در آن‌ها تمام ۴ ها کنار هم هستند را با A و مجموعهٔ اعداد ۸ رقمی که در آن‌ها تمام ۵ ها کنار هم هستند را با B نمایش دهیم، آنگاه تعداد اعداد ۸ رقمی که در آن‌ها نه ۴ ها و نه ۵ ها کنار هم باشند برابر است با:

$$|\bar{A} \cap \bar{B}| = |S| - (|A| + |B| - |A \cap B|) = 3360 - \left(\frac{7!}{3!} + \frac{6!}{2!} - \frac{5!}{1} \right) = 3360 - (840 + 360 - 120) = 3360 - 1080 = 2280$$

$\frac{7!}{3!}$ ۱, ۲, ۳, ۴, ۴, ۵, ۵, ۵
 $\frac{6!}{2!}$ ۱, ۲, ۳, ۴, ۴, ۵, ۵, ۵
 $5!$ ۱, ۲, ۳, ۴, ۴, ۵, ۵, ۵

۴۰- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * ریاضیات گسسته (فصل ۳، درس ۲)

نکته ۱: اگر m کبوتر بخواهند n لانه را اشغال کنند به طوری که $m > n$ ، طبق اصل لانه کبوتری حداقل یک لانه وجود دارد که در آن حداقل دو کبوتر جای می‌گیرد.

نکته ۲: اگر $kn + 1$ کبوتر یا بیشتر بخواهند حداکثر در n لانه جای گیرند، در این صورت طبق تعمیم اصل لانه کبوتری، لانه‌ای وجود دارد که در آن حداقل $k + 1$ کبوتر جای می‌گیرد.

با توجه به اصل لانه کبوتری در بدترین حالت می‌تواند ۶ گوی قرمز، ۱۲ گوی زرد و k گوی سبز خارج شده باشد و هنوز از هر چهار رنگ نداشته باشیم. در حقیقت با خروج ۲۷ گوی کماکان در بین گوی‌های خارج‌شده، از هر ۴ رنگ موجود نیست و این یعنی:

$$6 + 12 + k = 27 \Rightarrow k = 9$$

بنابراین گزینه ۳ پاسخ است.

فیزیک

۴۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: ساده * فیزیک ۱ (فصل ۱)

کمیت‌های «جرم» و «زمان»، نرده‌های و کمیت‌های «وزن»، «جابه‌جایی»، «شتاب» و «نیرو» برداری هستند.

۴۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۲)

چون هم بالای آب و هم زیر درپوش، فشار هوا وجود دارد، نیروی خالص وارد بر درپوش، فقط حاصل از فشار پیمانه‌ای خواهد بود.

$$P = \frac{F}{A} \Rightarrow \rho gh = \frac{F}{A} \Rightarrow 1000 \times 10 \times h = \frac{120}{4 \times 10^{-4}} \Rightarrow h = 3.0 \text{ m}$$

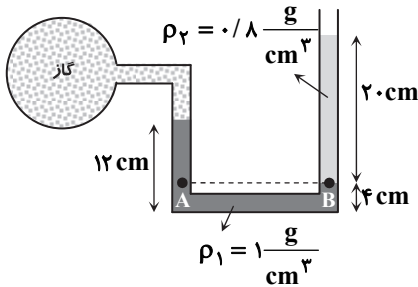
۴۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۲)

$$P_A = P_B \Rightarrow P_{\text{گاز}} + (\rho gh)_1 = P_0 + (\rho gh)_2$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} + 1 \times 10^3 \times 10 \times (12 - 4) \times 10^{-2} = P_0 + 0.8 \times 10^3 \times 10 \times 2 \times 10^{-2}$$

$$\Rightarrow P_{\text{گاز}} - P_0 = 1600 - 800 = 800 \text{ Pa}$$

فشار گاز درون مخزن ۸۰۰ پاسکال بیشتر از فشار هوای محیط است.

۴۴- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۳)

$$W_{\text{پس‌رجه}} = E_2 - E_1 = mgh + \frac{1}{2}mv^2 = 0.5 \times 10 \times 1 + \frac{1}{2} \times \frac{1}{2} \times 16 = 5 + 4 = 9 \text{ J}$$

۴۵- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۱ (فصل ۳)

$$\cos 60^\circ = \frac{OM}{l} \Rightarrow OM = l \times \cos 60^\circ = 2 \times \frac{1}{2} = 1 \text{ m}$$

$$\Rightarrow h_A = 2 - 1 = 1 \text{ m}$$

انرژی مکانیکی گلوله تا قبل از برخورد به جسم پایسته بوده (چرا؟) و برابر است با:

$$E_{1, \text{گلوله}} = m_1 gh_A + 0 = 0.2 \times 10 \times 1 = 2 \text{ J}$$

در برخورد گلوله با جسم، $\frac{1}{4}$ این انرژی به جسم منتقل شده و سپس تمام این

انرژی در سامانه جسم- فنر ذخیره می‌شود؛ پس:

$$U_{\text{max}} = \frac{1}{4} \times 2 = 0.5 \text{ J}$$

۴۶- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۴)

برای حالت اول، داریم:

$$Q_1 + Q_2 = 0 \Rightarrow mc(20 - 80) + m_{\text{مایع}} c_{\text{مایع}}(20 - 0) = 0 \Rightarrow m_{\text{مایع}} c_{\text{مایع}} = 3mc$$

برای حالت دوم، اگر دمای تعادل را با θ_e نمایش دهیم، داریم:

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 = 0 \Rightarrow mc(\theta_e - 20) + m_{\text{مایع}} c_{\text{مایع}}(\theta_e - 20) + (2m)(2c)(\theta_e - 80)$$

$$\xrightarrow{m_{\text{مایع}} c_{\text{مایع}} = 3mc} 4mc(\theta_e - 20) + 4mc(\theta_e - 80) = 0 \Rightarrow \theta_e = 50^\circ \text{C}$$

۴۷- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۱ (فصل ۴)

حداقل آب لازم مربوط به حالتی است که تمام آب به یخ صفر درجه سلسیوس تبدیل شود و یخ نیز از دمای -10°C به صفر درجه سلسیوس برسد. (چرا؟)

$$Q_{(20^\circ \text{C آب} \rightarrow 0^\circ \text{C آب})} + Q_{(0^\circ \text{C آب} \rightarrow 0^\circ \text{C یخ})} + Q_{(0^\circ \text{C یخ} \rightarrow -10^\circ \text{C یخ})} = 0 \Rightarrow m_{\text{آب}} c_{\text{آب}} \Delta\theta_{\text{آب}} - m_{\text{آب}} L_F + m_{\text{یخ}} c_{\text{یخ}} \Delta\theta_{\text{یخ}} = 0$$

$$\Rightarrow m \times 4/2 \times (-20) - m \times 336 + 1 \times 2/1 \times (-10) = 0 \Rightarrow -84m - 336m + 21 = 0 \Rightarrow m = \frac{21}{420} = 0.05 \text{ kg} = 50 \text{ g}$$

۴۸- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۴)

$$T = 273 + \theta \Rightarrow T_1 = 300 \text{ K} \text{ و } T_2 = 330 \text{ K}$$

$$P = \text{ثابت} \Rightarrow \frac{V_1}{T_1} = \frac{V_2}{T_2} \Rightarrow \frac{2}{300} = \frac{V_2}{330} \Rightarrow V_2 = 2/2 \text{ L}$$

$$\frac{V_2}{V_1} = \frac{A \times h_2}{A \times h_1} \Rightarrow \frac{2/2}{2} = \frac{h_2}{h_1} \Rightarrow h_2 = 1/1 h_1 \Rightarrow \Delta h = 1/1 h_1 - h_1 = 0/1 h_1 \Rightarrow \frac{\Delta h}{h_1} = 0/1$$

۴۹- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۱ (فصل ۵)

کار محیط روی گاز در فرایند هم فشار برابر است با:

$$W = -P\Delta V = -1/5 \times 10^5 \times (-0/2 \times 2) \times 10^{-3} = +60J$$

$$\Delta U = Q + W = -14 + 60 = 46J$$

۵۰- پاسخ: گزینه ۴ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۱ (فصل ۵)

$$Q_{\text{چرخه}} = Q_{abc} + Q_{cda} = -4200 + 3300 = -900J$$

$$\Delta U_{\text{چرخه}} = Q_{\text{چرخه}} + W_{\text{چرخه}} = 0 \Rightarrow W_{\text{چرخه}} = -Q_{\text{چرخه}} = 900J$$

$$W_{\text{چرخه}} = S_{\text{چرخه}} \Rightarrow 900 = (5-2) \times 10^5 \times (V_f - 1) \times 10^{-3} \Rightarrow V_f - 1 = 3 \Rightarrow V_f = 4L$$

۵۱- پاسخ: گزینه ۲ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

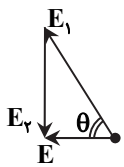
در نقطه تعادل، نیروی الکتریکی بین دو بار با نیروی فنر برابر است.

$$F_e = F_k \Rightarrow 9 \times 10^9 \times \frac{|q_1 q_2|}{(L+3)^2 \times 10^{-4}} = 100 \times \frac{3}{100} \Rightarrow 9 \times 10^9 \times \frac{3 \times 10^{-12}}{(L+3)^2 \times 10^{-4}} = 100 \times \frac{3}{100}$$

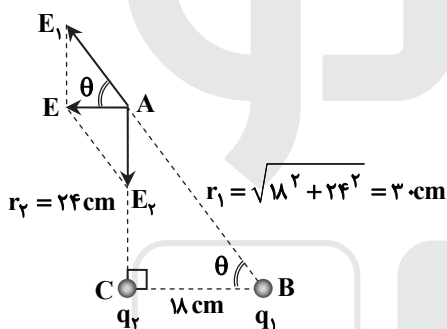
$$\Rightarrow (L+3)^2 = 900 \Rightarrow L = 27cm$$

۵۲- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

با توجه به شکل $q_1 > 0$ و $q_2 < 0$ است.

در مثلث شکل روبه‌رو:

$$\sin \theta = \frac{AC}{AB} = \frac{E_2}{E_1} = \frac{24}{30} = \frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow \left| \frac{q_2}{q_1} \right| \left(\frac{r_1}{r_2} \right)^2 = \frac{4}{5} \Rightarrow \left| \frac{q_2}{q_1} \right| \left(\frac{10}{8} \right)^2 = \frac{4}{5}$$

$$\Rightarrow \left| \frac{q_2}{q_1} \right| = \frac{4}{5} \times \frac{64}{100} = \frac{64}{125} \xrightarrow{\text{با در نظر گرفتن علامت بارها}} \frac{q_2}{q_1} = -\frac{64}{125}$$

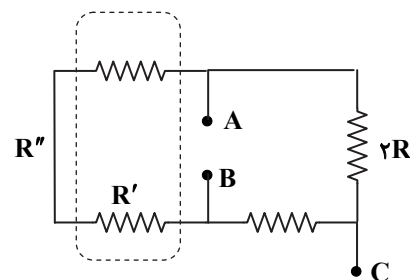
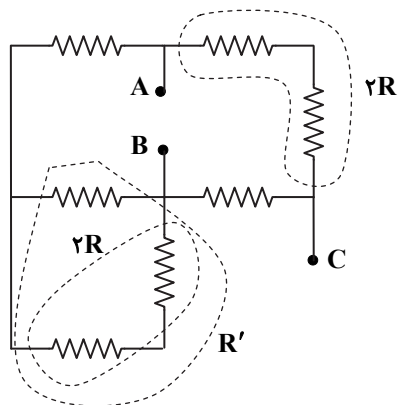
۵۳- پاسخ: گزینه ۳ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۱)

این خازن قبلاً شارژ شده بوده و بار Q داشته و چون می‌خواهیم بار خازن را افزایش دهیم، بنابراین باید ولتاژ خازن و در نتیجه انرژی خازن افزایش یابد، انرژی که ما مصرف می‌کنیم صرف انتقال بار و بنابراین صرف افزایش انرژی خازن می‌شود.

$$U = \frac{Q^2}{2C} \Rightarrow \Delta U = \frac{Q'^2 - Q^2}{2C} \Rightarrow 1 = \frac{(Q+4)^2 - Q^2}{2 \times 40} \Rightarrow Q^2 + 8Q + 16 - Q^2 = 80 \Rightarrow Q = \frac{80 - 16}{8} = 8mC$$

۵۴- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۲ (فصل ۲)

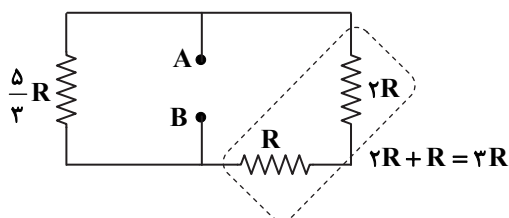
راحت‌تر است که ابتدا قسمت‌هایی از مدار که تفاوتی در معادل بین A و B با A و C ایجاد نمی‌کنند را ساده کنیم.

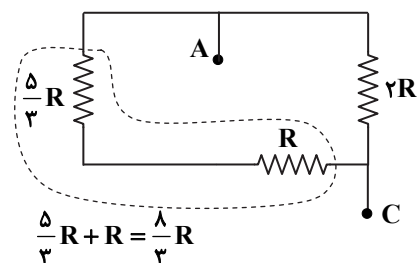
$$R' = \frac{2R \times R}{2R + R} = \frac{2}{3}R$$

$$R'' = R' + R = \frac{2}{3}R + R = \frac{5}{3}R$$

حالا یک بار مقاومت معادل بین A و B و بار دیگر بین A و C را حساب می‌کنیم:

$$R_{eq(A,B)} = \frac{\frac{5}{3} R \times 2R}{\frac{5}{3} R + 2R} = \frac{15}{14} R$$

$$R_{eq(A,C)} = \frac{\frac{8}{3} R \times 2R}{\frac{8}{3} R + 2R} = \frac{16}{14} R$$

$$\frac{R_{eq(A,B)}}{R_{eq(A,C)}} = \frac{\frac{15}{14} R}{\frac{16}{14} R} = \frac{15}{16}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۵۵- پاسخ: گزینه ۴

متوالی: $R_{eq} = R_1 + R_2 + R_3 + R_4 = 4R$

موازی: $\frac{1}{R_{eq}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2} + \frac{1}{R_3} + \frac{1}{R_4} = \frac{4}{R} \Rightarrow R_{eq} = \frac{R}{4}$

$$P = \frac{V^2}{R}$$

$$\frac{P_{موازی}}{P_{متوالی}} = \frac{\frac{V^2}{\frac{R}{4}}}{\frac{V^2}{4R}} = \frac{4R}{\frac{R}{4}} = 16$$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۲ (فصل ۲)

۵۶- پاسخ: گزینه ۳

دو مقاومت $R_2 = 8\Omega$ و $R_3 = 8\Omega$ متوالی‌اند و جریان یکسانی از آن‌ها عبور می‌کند. چون توان مقاومت‌ها با هم برابر است، با توجه به رابطه $P = RI^2$ معلوم می‌شود $R_2 = R_3 = 8\Omega$.

جریان عبوری از مقاومت R_1 را I_1 در نظر می‌گیریم. چون توان مصرفی R_2 و R_3 یکسان است، می‌توان نوشت:

$$R_1 I_1^2 = R_2 I_2^2 \Rightarrow 2I_1^2 = 8I_2^2 \Rightarrow I_1 = 2I_2 \Rightarrow I_2 = \frac{I_1}{2}$$

$$I_4 = I_1 - I_2 = I_1 - \frac{I_1}{2} = \frac{I_1}{2}$$

جریان عبوری از دو شاخه موازی، برابر شده، پس مقاومت آن‌ها نیز برابر است. (چرا؟)

$$R_4 = R_2 + R_3 = 8 + 8 = 16\Omega$$

$$R_{2,3} = 8 + 8 = 16\Omega, \quad R_{2,3,4} = \frac{16 \times 16}{16 + 16} = 8\Omega$$

$$R_{eq} = R_1 + R_{2,3,4} = 2 + 8 = 10\Omega$$

$$I = \frac{\mathcal{E}}{R_{eq} + r} = \frac{24}{10 + 2} = 2A$$

$$P = R_{eq} I^2 = 10 \times 2^2 = 40W$$

توان مفید (خروجی) باتری را می‌توان از دو روش به دست آورد:

$$P = \mathcal{E}I - rI^2 = 24 \times 2 - 2 \times 2^2 = 48 - 8 = 40W$$

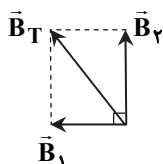
▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۳)

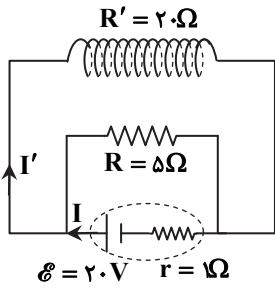
۵۷- پاسخ: گزینه ۲

چون حلقه‌ها بر هم عمودند، میدان حاصل از دو حلقه نیز بر هم عمود می‌شوند و در نتیجه میدان خالص در مرکز آن‌ها از رابطه $B_T = \sqrt{B_1^2 + B_2^2}$ به دست می‌آید. از طرفی با توجه به اینکه $I_2 = 2I_1$ و $B = \frac{\mu_0 I}{2R}$ است، بزرگی میدان حلقه (۲)، ۲ برابر میدان حلقه (۱) خواهد بود.

$$B_T = \sqrt{B_1^2 + B_2^2} \Rightarrow 6\sqrt{5} \times 10^{-6} = \sqrt{B_1^2 + (2B_1)^2} \Rightarrow 6\sqrt{5} \times 10^{-6} = \sqrt{5} B_1 \Rightarrow B_1 = 6 \times 10^{-6} T$$

$$B_1 = \frac{\mu_0 I}{2R} \Rightarrow 6 \times 10^{-6} = \frac{12 \times 10^{-7} \times I}{2 \times 0.1} \Rightarrow I = 1A$$

سیم لوله موازی مقاومت R : $R_{eq} = \frac{20 \times 5}{20 + 5} = 4\Omega$

$I = \frac{\mathcal{E}}{R_{eq} + r} = \frac{20}{4 + 1} = 4A$

$I' = \frac{R}{R + R'} \times I = \frac{5}{5 + 20} \times 4 = 0.8A$

$B = \frac{\mu_0 NI}{\ell} = \frac{12 \times 10^{-7} \times 5 \times 10^3 \times 0.8}{0.4} = 12 \times 10^{-3} T = 12mT$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۴)

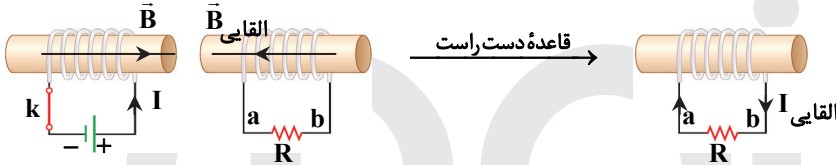
۵۹- پاسخ: گزینه ۲

$|\mathcal{E}| = \left| -N \frac{\Delta\Phi}{\Delta t} \right| = \left| -N \frac{\Delta B}{\Delta t} A \cos\theta \right| \Rightarrow 0.2 = \left| -200 \times 0.4 \times A \times 1 \right| \Rightarrow A = 2/5 \times 10^{-4} m^2 = 2/5 cm^2$

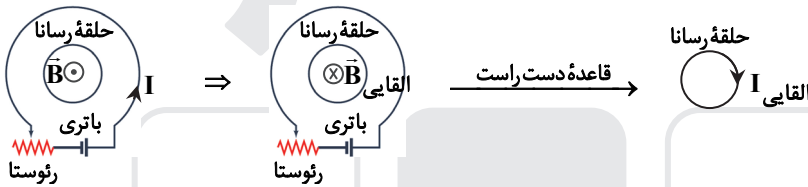
▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۲ (فصل ۴)

۶۰- پاسخ: گزینه ۲

با وصل کلید در شکل (الف) جریان عبوری از سیم لوله وصل به مولد و در نتیجه میدان مغناطیسی آن افزایش می یابد؛ بنابراین شار مغناطیسی تولیدی این سیم لوله نیز افزایش خواهد یافت. چون شار مغناطیسی این سیم لوله از سیم لوله مجاور عبور می کند، طبق قانون لنز، جهت میدان القایی در سیم لوله مجاور در خلاف جهت میدان مغناطیسی سیم لوله دارای مولد است که با توجه به قاعده دست راست جهت جریان القایی از b به a خواهد بود.

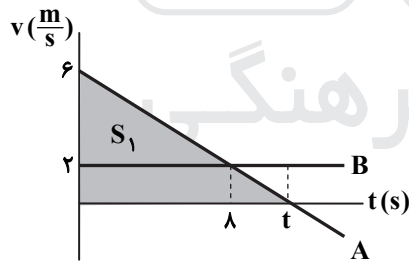

با کاهش مقاومت رنوستا در شکل (ب)، جریان عبوری از مدار و در نتیجه میدان مغناطیسی در محل حلقه افزایش می یابد؛ بنابراین شار مغناطیسی عبوری از حلقه نیز افزایش خواهد یافت. طبق قانون لنز در حلقه جریان القایی در جهتی القا می شود که با این افزایش شار مخالفت کند، پس جریان القایی طبق قاعده دست راست به صورت ساعت گرد در حلقه ایجاد می شود.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فیزیک ۳ (فصل ۱)

۶۱- پاسخ: گزینه ۲

$\frac{2}{6} = \frac{t-8}{t} \Rightarrow t = 3(t-8) \Rightarrow t = 3t - 24 \Rightarrow t = 12s$

$\Delta x_B = 2 \times 12 = 24m$

$\Delta x_A = S_1 = \frac{12 \times 6}{2} = 36m$

فاصله دو متحرک در لحظه توقف A: $d = 36 - 24 = 12m$

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فیزیک ۳ (فصل ۱)

۶۲- پاسخ: گزینه ۴

با توجه به جهت مثبت انتخاب شده، شتاب B مثبت و شتاب A منفی است. به هم رسیدن دو متحرک یعنی $x_A = x_B$

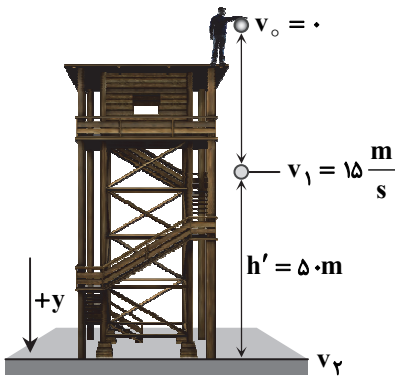
$x_A = \frac{1}{2} a t^2 + v_0 t + x_0 = \frac{1}{2} \times -2 t^2 + 0 + 125 = -t^2 + 125$

$x_B = \frac{1}{2} a t^2 + v_0 t + x_0 = \frac{1}{2} a_B t^2 + 0 + 0 = \frac{1}{2} a_B t^2$

$x_A = x_B \Rightarrow -t^2 + 125 = \frac{1}{2} a_B t^2 \xrightarrow{t=5s} -25 + 125 = \frac{25}{2} a_B \Rightarrow a_B = \frac{200}{25} = 8 \frac{m}{s^2} \Rightarrow x_B = \frac{1}{2} \times 8 \times t^2 = 4t^2$

رسیدن متحرک B به نقطه شروع متحرک A: $x_B = 125 \Rightarrow 4t^2 = 125 \Rightarrow t^2 = \frac{125}{4}$

فاصله دو متحرک از یکدیگر $x_B - x_A = 4t^2 - (-t^2 + 125) = 5t^2 - 125 = 5 \times \frac{125}{4} - 125 = \frac{125}{4} m$

$$v_2^2 - v_1^2 = 2g\Delta y \Rightarrow v^2 - 15^2 = 2 \times 10 \times 50 \Rightarrow v^2 = 1225 \Rightarrow v = 35 \frac{m}{s}$$

$$v = gt \Rightarrow 35 = 10 \times t \Rightarrow t = 3.5 s$$

در حالت اول، وزنه به صورت تندشونده با شتاب $3 \frac{m}{s^2}$ پایین می آید:

$$F_{net} = ma_1 \Rightarrow mg - T_1 = ma_1 \Rightarrow T_1 = m(g - a_1) = m(10 - 3) = 7 \times m$$

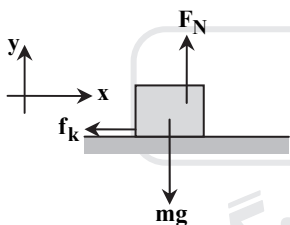
در حالت دوم، وزنه به صورت کندشونده با شتاب $4 \frac{m}{s^2}$ پایین می آید:

$$F_{net} = ma_2 \Rightarrow T_2 - mg = ma_2 \Rightarrow T_2 = m(g + a_2) = m(10 + 4) = 14 \times m$$

$$\frac{T_2}{T_1} = \frac{14 \times m}{7 \times m} = 2$$

$$v_2^2 - v_1^2 = 2a\Delta x \Rightarrow 0 - 4 = 2 \times a \times 0.8 \Rightarrow a = -2.5 \frac{m}{s^2}$$

از لحظه‌ای که جعبه را رها می‌کنیم نیروهای وارد بر آن، مطابق شکل است.

$$(F_{net})_y = 0 \Rightarrow F_N - mg = 0$$

$$(F_{net})_x = ma \Rightarrow -f_k = ma \Rightarrow -\mu_k F_N = ma$$

$$\Rightarrow -\mu_k mg = ma \Rightarrow a = -\mu_k g \Rightarrow -\frac{5}{2} = -10\mu_k \Rightarrow \mu_k = \frac{1}{4}$$

توجه کنید که جرم جعبه در محاسبه فوق نقشی ندارد.

$$\vec{F}_{av}\Delta t = m\Delta\vec{v} = m(\vec{v}_2 - \vec{v}_1)$$

اگر جهت مثبت محور y را رو به بالا در نظر بگیریم، $\vec{v}_1 = (4 \frac{m}{s})\vec{j}$ و $\vec{v}_2 = (-2 \frac{m}{s})\vec{j}$ می‌شود و داریم:

$$\vec{F}_{av} \times 0.4 = 2(-2\vec{j} - 4\vec{j}) = -12\vec{j} \Rightarrow \vec{F}_{av} = -\frac{12}{0.4}\vec{j} = (-30N)\vec{j}$$

نیرویی که تا اینجا به دست آمده، کل نیروی متوسطی است که در مدت $0.4s$ بر وزنه وارد می‌شود. این نیرو برابر با برابند نیروی متوسط فنر بر وزنه و نیروی وزن آن است.

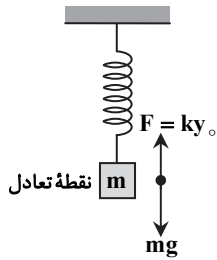
$$-30\vec{j} = \vec{W} + \vec{F}_{av\text{ فنر}} = -20\vec{j} + \vec{F}_{av\text{ فنر}} \Rightarrow \vec{F}_{av\text{ فنر}} = (-10N)\vec{j} \Rightarrow |\vec{F}_{av\text{ فنر}}| = 10N$$

چون نیروی وارد بر الکترون از طرف میدان مغناطیسی، عمود بر مسیر حرکت الکترون است و الکترون در مسیر دایره‌ای حرکت می‌کند، نیروی F یک نیروی مرکزگرا است:

$$F = |q|vB = \frac{mv^2}{r} \Rightarrow 2 \times 10^{-15} = \frac{mv^2}{5 \times 10^{-2}} \Rightarrow mv^2 = 10^{-16} \quad (1) \text{ رابطه}$$

$$K = \frac{1}{2}mv^2 \xrightarrow{\text{رابطه (1)}} K = \frac{1}{2} \times 10^{-16} = 5 \times 10^{-17} \text{ J} \times \frac{1eV}{1.6 \times 10^{-19} \text{ J}} = 312.5 eV$$

در حالت تعادل نیروی وزن و نیروی فنر دارای بزرگی یکسان هستند. بنابراین:

$$kx = mg \Rightarrow \frac{k}{m} = \frac{g}{y_0} = \frac{10}{0.1} = 100$$

$$\omega = \sqrt{\frac{k}{m}} = \sqrt{100} = 10 \frac{\text{rad}}{\text{s}}$$

$$v_{\max} = A\omega \Rightarrow 0.2 = A \times 10 \Rightarrow A = 0.02 \text{ m} = 2 \text{ cm}$$

$$2A = 12 \text{ mm} \Rightarrow A = 6 \text{ mm}$$

در لحظه‌ای که فاصله نوسانگر از وضع تعادل برابر ۶ میلی‌متر است، متحرک در نقاط بازگشت قرار دارد و انرژی پتانسیل کشسانی سامانه وزنه- فنر، بیشینه است.

$$1 \text{ گزینه } 1: U_1 = 0 \Rightarrow K_1 = E \Rightarrow \frac{1}{2} m v_1^2 = \frac{5}{2} \Rightarrow \frac{0.2 v_1^2}{2} = \frac{5}{2} \Rightarrow v_1 = 5 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$2 \text{ گزینه } 2: U_1 = \frac{5}{2} \text{ J} = E \Rightarrow \text{متحرک در انتهای مسیر است.} \Rightarrow v_1 = 0$$

$$3 \text{ گزینه } 3: U_1 = \frac{5}{6} \text{ J} \Rightarrow K_1 = E - U_1 = \frac{5}{2} - \frac{5}{6} = \frac{5}{3} \text{ J} \Rightarrow K_1 = \frac{5}{3} = \frac{1}{2} m v_1^2 \Rightarrow \frac{5}{3} = \frac{1}{2} \times 0.2 \times v_1^2 \Rightarrow v_1^2 = \frac{50}{3} \Rightarrow v_1 = \frac{5\sqrt{6}}{3} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$4 \text{ گزینه } 4: U_1 = \frac{5}{3} \text{ J} \Rightarrow K_1 = E - U_1 = \frac{5}{2} - \frac{5}{3} = \frac{5}{6} \text{ J} \Rightarrow \frac{1}{2} \times 0.2 \times v_1^2 = \frac{5}{6} \Rightarrow v_1^2 = \frac{25}{3} \Rightarrow v_1 = \frac{5\sqrt{3}}{3} \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

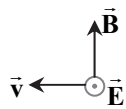
$$\frac{2}{\lambda} = 120 \Rightarrow \lambda = 8 \cdot \text{cm} = 0.08 \text{ m}$$

$$\lambda = vT \Rightarrow 0.08 = v \times \frac{1}{100} \Rightarrow v = 8 \cdot \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

$$v = \sqrt{\frac{F}{\mu}} = \sqrt{\frac{F}{\frac{m}{L}}} \Rightarrow 8 = \sqrt{\frac{F}{\frac{5 \times 10^{-3}}{0.5}}} \Rightarrow F = 8 \times 8 \times 10^{-2} = 64 \text{ N}$$

$$\lambda = vT \Rightarrow 48 \times 10^{-9} = 3 \times 10^8 \text{ T} \Rightarrow T = 16 \times 10^{-16} \text{ s} \quad \Delta t = 4 \times 10^{-16} = \frac{T}{4}$$

با استفاده از قاعده دست راست، در لحظه t_1 جهت میدان الکتریکی در این نقطه برون سواست. از طرفی در موج الکترومغناطیسی، میدان‌های الکتریکی و مغناطیسی همگام با یکدیگر تغییر می‌کنند، پس E بیشینه است؛ در نتیجه پس از ربع دوره ($\Delta t = \frac{T}{4}$) صفر می‌شود.

$$\beta = 10 \log \frac{I}{I_0} \Rightarrow 50 = 10 \log \frac{I}{10^{-12}} \Rightarrow 5 = 12 + \log I \Rightarrow \log I = -7 \Rightarrow I = 10^{-7} \frac{\text{W}}{\text{m}^2}$$

$$E = P_{\text{av}} \Delta t \Rightarrow E = I A \Delta t = 10^{-7} \times \pi \times (0.2)^2 \times 3600 = 36 \pi \times 4 \times 10^{-7} \text{ J} = 14 / 4 \pi \mu\text{J} \approx 45 \mu\text{J}$$

$$K_{\max} = hf - W_0 = hf - hf_0 \Rightarrow \frac{K_{\max 1}}{K_{\max 2}} = \frac{h(f_1 - f_0)}{h(f_2 - f_0)} \Rightarrow \frac{1}{2} = \frac{f_1 - f_0}{1/5 f_1 - f_0} \Rightarrow 2f_1 - 2f_0 = 1/5 f_1 - f_0 \Rightarrow 9/5 f_1 = f_0 \Rightarrow f_1 = 5/9 f_0$$

$$\text{موج بلندترین طول: } n = n' + 1 = 4 \Rightarrow \frac{1}{\lambda_{\max}} = R \left(\frac{1}{9} - \frac{1}{16} \right) = \frac{7}{144} R \Rightarrow \lambda = \frac{144}{7R}$$

$$\text{موج کوتاه‌ترین طول: } n = \infty \Rightarrow \frac{1}{\lambda} = R \left(\frac{1}{9} - \frac{1}{\infty} \right) \Rightarrow \lambda_{\min} = \frac{9}{R}$$

$$\frac{144}{7R} - \frac{9}{R} = \left(\frac{144}{7} - 9 \right) \frac{1}{R} = \frac{81}{7} \times 92 \approx 1060 \text{ nm}$$

$$\begin{aligned} & \text{انرژی } {}_{92}^{235}\text{U} + {}_0^1\text{n} \rightarrow {}_{92}^{236}\text{U} \rightarrow {}_{56}^{141}\text{X} + {}_{36}^{\text{A}}\text{Y} + 4{}_0^1\text{n} \\ & \begin{cases} 236 = 141 + \text{A} + (4 \times 1) \Rightarrow \text{A} = 92 \\ \Rightarrow \text{N} = \text{A} - \text{Z} = 92 - 36 = 56 \\ 92 = 56 + \text{Z} + (4 \times 0) \Rightarrow \text{Z} = 36 \end{cases} \end{aligned}$$

شیمی ۶۶

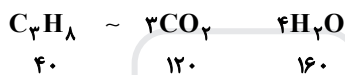
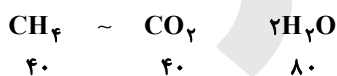
هرچه اختلاف انرژی لایه‌ها بیشتر باشد، طول موج پرتو حاصل کوتاه‌تر خواهد بود. با افزایش n، تفاوت انرژی دو لایه متوالی، کمتر می‌شود.

$$M = M_1 + \frac{F_2}{F}(M_2 - M_1) + \frac{F_3}{F}(M_3 - M_1) \Rightarrow M = A + \left(\frac{3}{8} \times 2\right) + \left(\frac{4}{8} \times 3\right) = A + \frac{6+12}{8} = A + \frac{18}{8} = A + 2\frac{25}{8}$$

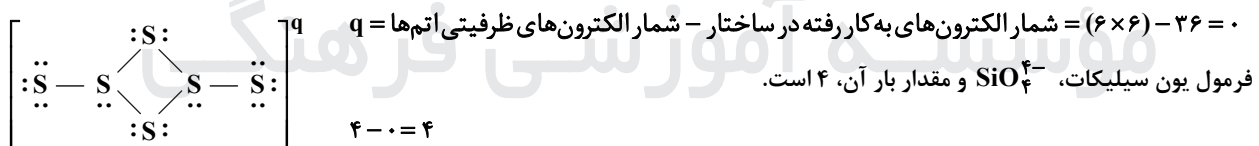
$$M - A = 2\frac{25}{8}$$

$$0.5M_A = \frac{1}{3}M_B \Rightarrow M_B = 1.5M_A$$

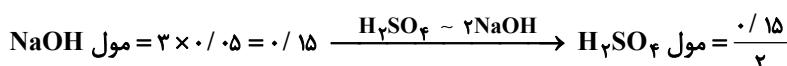
$$\frac{\text{جرم}}{\text{جرم مولی}} = \text{مول} \Rightarrow \begin{cases} \text{A مول} = \frac{10}{M_A} \Rightarrow \text{شمار اتم‌های A} = \frac{10}{M_A} \times N_A \\ \text{B مول} = \frac{3}{1.5M_A} = \frac{2}{M_A} \Rightarrow \text{شمار اتم‌های B} = \frac{2}{M_A} \times N_A \end{cases} \Rightarrow \frac{\frac{10}{M_A} \times N_A}{\frac{2}{M_A} \times N_A} = 5$$

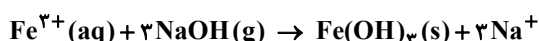
$$\text{CO}_2 \text{ درصد مولی} = \text{درصد حجمی} = \frac{200}{(200+300)} \times 100 = 40$$

$$\begin{aligned} \text{چگالی} \times \text{درصد جرمی} \times 100 \times \frac{\text{تعداد مول}}{\text{حجم}} &= \text{غلظت مولی} \Rightarrow M(\text{NaOH}) = \frac{(0.1 \times \frac{10 \times 20 \times 1/2}{40}) + (0.3 \times 2)}{0.4} \\ &= \frac{0.6 + 0.6}{0.4} = \frac{1.2}{0.4} = 3 \text{ mol} \cdot \text{L}^{-1} \end{aligned}$$

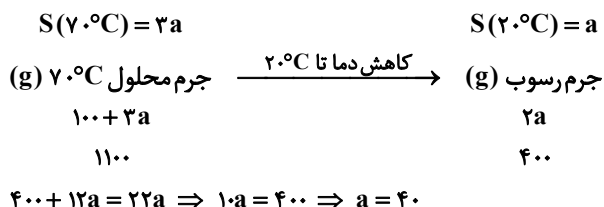
$$\text{H}_2\text{SO}_4 \text{ جرم} = \frac{0.15}{2} \text{ mol} \times \frac{98 \text{ g خالص}}{1 \text{ mol}} \times \frac{100 \text{ g ناخالص}}{98 \text{ g خالص}} = 7.5 \text{ g}$$

$$\frac{40 \times 70}{56} = \frac{x}{3 \times 40} \times \frac{80}{100} \Rightarrow x = 750 \text{ g} \cong 7.5 \text{ kg}$$

۸۳- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۳ شیمی ۱

۸۴- پاسخ: گزینه ۲

▲ مشخصات سؤال: ساده * فصل ۳ شیمی ۱

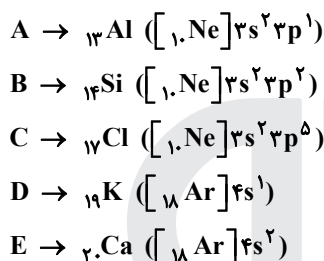
فقط عبارت اول درست است.
بررسی عبارت‌ها:

- در شرایط معمولی، ید (I_2) جامد و آب (H_2O) مایع است.
- متانول و اتانول، هر دو به هر نسبتی در آب حل می‌شوند.
- فقط HF توانایی برقراری پیوند هیدروژنی با مولکول‌های آب را دارد و نه همه هالیدهای هیدروژن!
- با روش اسمز معکوس، فقط میکروپها در آب باقی می‌مانند.

۸۵- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۲ شیمی ۱

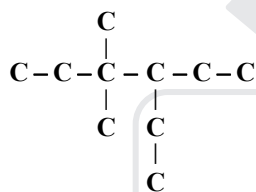
همه عبارت‌های داده شده درست‌اند.

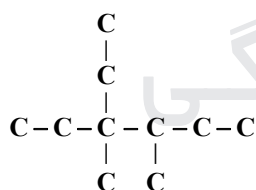
۸۶- پاسخ: گزینه ۳

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۱ شیمی ۲

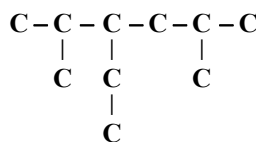
نام درست در سایر گزینه‌ها به صورت زیر است:
گزینه ۱: ۴- اتیل - ۳، ۳- دی‌متیل هگزان

گزینه ۲: ۳- اتیل - ۳، ۴- دی‌متیل هگزان

گزینه ۳: ۳- اتیل - ۲، ۵- دی‌متیل هگزان

۸۷- پاسخ: گزینه ۴

▲ مشخصات سؤال: دشوار * فصل ۱ شیمی ۲

همه گوگرد موجود در کلوخه به H_2SO_4 تبدیل می‌شود.

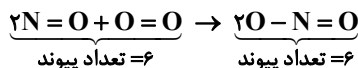

بازده درصدی $\times$ درصد خلوص $\times$ جرم ناخالص

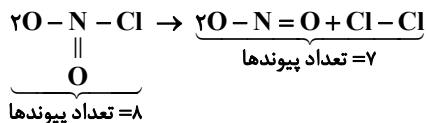
$$\frac{\text{حجم} \times \text{غلظت مولی}}{\text{جرم مولی} \times \text{ضریب}} = \frac{\text{جرم مولی} \times \text{ضریب}}{\text{حجم} \times \text{غلظت مولی}}$$

$$\Rightarrow \frac{4000 \times \frac{x}{100} \times \frac{100}{100} \times \frac{40}{100} \times \frac{80}{100}}{1 \times 32} = \frac{0.1 \times 200}{1 \times 1} \Rightarrow x = \%50$$

الف) نادرست

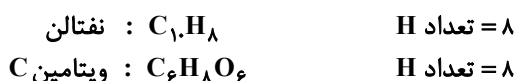
ب) درست

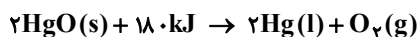
پ) نادرست

ت) درست

راه حل اول:

$$\frac{Q}{180} \times \frac{80}{100} = \frac{1000}{2 \times 200} \Rightarrow Q = \frac{18000}{22} kJ$$

$$\frac{x}{16} = \frac{(\frac{18000}{22})}{900} \Rightarrow x = 10g$$

راه حل دوم:

$$x g CH_4 \times \frac{1 \text{ mol } CH_4}{16 g CH_4} \times \frac{900 kJ}{1 \text{ mol } CH_4} \times \frac{2 \text{ mol } Hg}{180 kJ} \times \frac{200 g Hg}{1 \text{ mol } Hg} \times \frac{80}{100} = 1000 g Hg \Rightarrow x = 10g$$

عبارت‌های اول و دوم نادرست هستند.

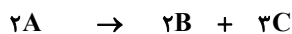
عبارت اول: نه لزوماً انرژی گرمایی به مقدار ماده نیز بستگی دارد.

عبارت دوم: ظرفیت گرمایی تعیین‌کننده آسان یا سخت بودن افزایش دما است.

باید با توجه به مقدار اولیه A، مقدار نظری B را محاسبه کنیم.

$$B \text{ مقدار نظری} = 2 \text{ mol } A \times \frac{2 \text{ mol } B}{1 \text{ mol } A} = 4 \text{ mol } B$$

$$\text{بازده درصدی} = \frac{\text{مقدار عملی } B}{\text{مقدار نظری } B} \times 100 = \frac{2}{4} \times 100 = 50$$

اولیه   a   .   .
 $t = 120s$ $a - 2x$ $2x$ $3x \Rightarrow 5x = 5(a - 2x) \Rightarrow 5x = 5a - 10x \Rightarrow 5a = 15x \Rightarrow a = 3x$
 پایانی   .

$$\bar{R}(A) = 0.04 \frac{\text{mol}}{s} \Rightarrow \bar{R}(B) = 0.08 \frac{2x}{120} \Rightarrow x = 4/8 \text{ mol}$$

$$\Rightarrow A \text{ مقدار اولیه} = 3x = 14/4 \text{ mol}$$

$$\text{مقدار } A \text{ باقی مانده پس از دو دقیقه} = a - 2x = 3x - 2x = x = 4/8 \text{ mol}$$

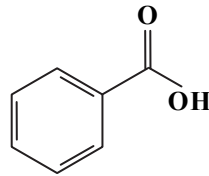
$$\bar{R}(A) = \bar{R}(B) = 0.08 \Rightarrow 0.04 = \frac{4/8}{\Delta t} \Rightarrow \Delta t = 60s$$

۹۳- پاسخ: گزینه ۱ ▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۳ شیمی ۲

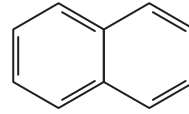
سلولز یک پلی اتر است و پلی استر محسوب نمی شود.

بررسی سایر گزینه ها:

(۲)

بنزوئیک اسید

نفتالن

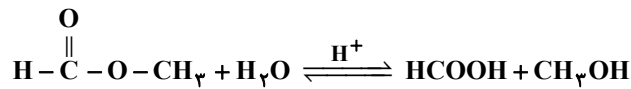
(۳) ترکیب آلی موجود در بادام (بنز آلدهید)، دارای گروه عاملی آلدهیدی (-C(=O)-H) است. (۴)

$$\text{C}_7\text{H}_{14}\text{O} \Rightarrow 7 + 14 + 1 = 22 \quad \text{۲- هپتانول}$$

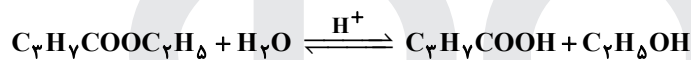
$$\text{C}_7\text{H}_6\text{O}_2 \Rightarrow 7 + 6 + 2 = 11 \quad \text{متیل استات (استر ۳ کربنی)}$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۳ شیمی ۲

۹۴- پاسخ: گزینه ۲

$$\frac{12}{60} = \frac{x}{32} \Rightarrow x = 6/4 \text{ g}$$

$$\frac{23/2}{116} = \frac{x'}{46} \Rightarrow x' = 9/2 \text{ g}$$

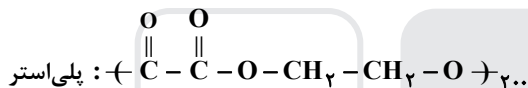
$$9/2 - 6/4 = 2/8$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۳ شیمی ۲

۹۵- پاسخ: گزینه ۱

هر دو نیم پیوند در ابتدا و انتهای زنجیر پلیمر را معادل یک پیوند در نظر می گیریم.

$$\text{تعداد پیوندها در پلی اتن} = 700 \times 6 = 4200$$

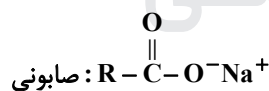

$$\text{تعداد پیوندها در زنجیر پلی استر} = 200 \times 14 = 2800$$

$$\frac{4200}{2800} = 1/5$$

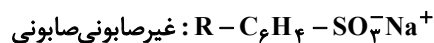
▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۱ شیمی ۳

۹۶- پاسخ: گزینه ۳

$$\text{جرم مولی} = \text{R} + \text{Na} + 44$$

$$\Rightarrow \text{اختلاف جرم مولی} = 112 \text{ g}$$

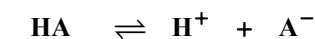

$$\text{جرم مولی} = \text{R} + \text{Na} + 156$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۱ شیمی ۳

۹۷- پاسخ: گزینه ۲

$$[\text{H}^+] = 0/1$$

$$\begin{array}{ccc} 0/2 & 0 & 0 \\ \hline 0/2-x & x & x \\ \hline 0/1 & 0/1 & 0/1 \end{array}$$

$$K = \frac{0/1 \times 0/1}{0/1} = 0/1$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۱ شیمی ۳

۹۸- پاسخ: گزینه ۲

به جز مورد دوم، بقیه عبارتها درست هستند.

■ اتانول در آب یونیده نمی شود و خاصیت اسیدی یا بازی ایجاد نمی کند.

■ نادرست، الکترون‌ها از درون محلول و دیواره عبور نمی‌کنند.

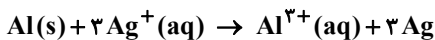
■ نادرست

$$\begin{aligned} \text{Al} &\sim 3\text{Ag} \sim 3e^- \\ \frac{x'}{27} &= \frac{x}{3 \times 108} = \frac{0/3}{3} \\ x' = 2/7, \quad x = 32/4 \end{aligned}$$

$$\text{Ag و Al جرم اولیه} = a \Rightarrow \begin{cases} \text{Al جرم} = a - 2/7 \\ \text{Ag جرم} = a + 32/4 \end{cases}$$

$$\text{در ساختار هر دو، اتم کربن ۴ پیوند کووالانسی و تعداد پیوندها از رابطه زیر حاصل می‌شود:}$$

■ درست

■ درست، زیرا تفاوت قدرت کاهندگی Al و Cu، کمتر از این تفاوت در Al و Ag است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۲ شیمی ۳

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۴

با ایجاد خراش در سطح حلبی، قلع دچار تغییر نمی‌شود و واکنش انجام شده در سطح قلع، کاهش O_۲ است.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۳ شیمی ۳

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۲

در ساختار هر دو، اتم کربن ۴ پیوند کووالانسی و تعداد پیوندها از رابطه زیر حاصل می‌شود:

$$\frac{4 \times \text{تعداد اتم‌های کربن}}{2}$$

بنابراین نسبت تعداد پیوندهای اشتراکی در ساختار الماس و گرافیت، با نسبت جرم آن‌ها رابطه مستقیم دارد:

$$\frac{0/12}{0/16} = \frac{3}{4}$$

▲ مشخصات سؤال: ساده * فصل ۳ شیمی ۳

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۱

همه عبارتهای داده شده، درست هستند.

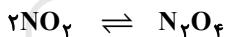
▲ مشخصات سؤال: ساده * فصل ۴ شیمی ۳

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۱

مبدل خودرو بنزینی به گونه‌ای طراحی شده است که فقط گازهای CO، NO و C_xH_y را حذف می‌کند.

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۴ شیمی ۳

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۴

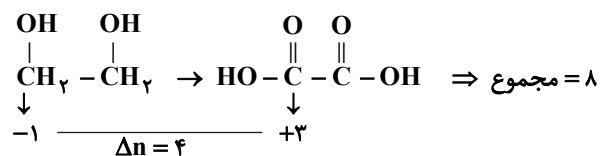
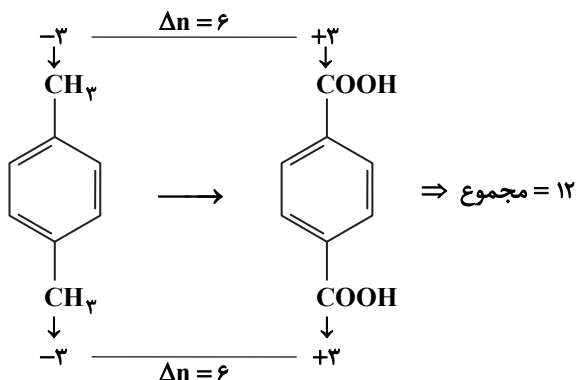
اولیه	۵	۰
تعداد	۵ - 2x	x
غلظت‌ها	$\frac{5-2x}{2}$	$\frac{x}{2}$

$$\frac{x}{2} = 1 \Rightarrow x = 2$$

$$K = \frac{[\text{N}_2\text{O}_4]}{[\text{NO}_2]^2} = \frac{1}{(\frac{1}{2})^2} = 4$$

▲ مشخصات سؤال: متوسط * فصل ۴ شیمی ۳

۱۰۵- پاسخ: گزینه ۲

$$\frac{12}{8} = 1/5$$